

СЪВЕТ ЗА ЕЛЕКТРОННИ МЕДИИ

ПРОТОКОЛ

№ 3

от редовно заседание, състояло се на 21.01.2020 г.

ПРИСЪСТВАТ: Бетина Жотева, Галина Георгиева, Ивелина Димитрова, Розита Еленова, София Владимирова - председател

Начало на заседанието 09.30 часа, водено от София Владимирова - председател на СЕМ.
Съставил протокола – Вера Данаилова.

Изслушване на кандидатите за генерален директор на Българското национално радио по реда на подадените в деловодството на СЕМ документи, както следва:

1. Митко Димитров (вх.№ РД-22 25-00-57/05.12.2019 г.)
2. Даниела Манолова (вх.№ РД-22 25-00-58/05.12.2019 г.)
3. Александър Велев (вх.№ РД-22 25-00-59/05.12.2019 г.)

София Владимирова: Уважаеми колеги, часът е девет и тридесет, започва вторият ден от изслушванията на кандидатите за генерален директор на Българското национално радио. Първият от тях вече е тук, г-н Митко Димитров. Накратко за процедурата, регламента по който ще премине изслушването. Г-н Димитров, ще имате 15 минути за представяне на концепцията и да изложите тези, които не са намерили място в текста, който сте ни предал. След това въпроси на членовете на Съвета за електронни медии, предвидени са двадесет минути за въпроси и отговори за всеки от членовете на Съвета, след което въпроси в рамките на изслушването ще могат да задават колегите от Българското национално радио, които присъстват в залата. Има два въпроса пристигнали по мейла на Съвета за електронни медии, които са отправени към всички кандидати. Петнадесет минути е общо времето за въпроси и отговори, затова апелирам за кратки въпроси, за да могат всички колеги, които имат желание да зададат своите въпроси и за по-кратки отговори, за да дадете възможност на колегите в залата. След края на изслушването, ако имате желание бихте могли да отговорите на въпроси на други медии, които присъстват на изслушването по реда, който сме определили за задаване на въпроси. Г-н Димитров, заповядайте да представите Вашата презентация.

Митко Димитров: Уважаема г-жо Владимирова, председател на СЕМ, уважаеми членове на регулатора, колеги, добър ден! За никого не е тайна, че Българското национално радио през последните месеци бе подложено на редица изпитания. Найаве излязоха натрупани проблеми, които се нуждаят от спешни и неотложни решения. Моята концепция за управлението на Българското национално радио през следващия мандат е основана както на вижданията ми за приемственост и развитие на добрата журналистика и съхраняването на българското културно наследство, така и на мерките, които бързо и относително безболезнено ще извадят националното обществено радио от кризата, в която то се намира. Тъй като развитието е плод на ежедневен труд на работещите в радиото, кризисните мерки следва да бъдат взети от ръководството с нужната прозрачност, непоколебимост и разбира се отговорност. Тук е мястото да отбележа, че основните кризисни пласта са три – на

управленско, на административно и на кадрово ниво. От тези три пласта именно произтекоха и всички проблеми на националното радио. Особено важно е генералният директор на БНР да управлява адекватно и компетентно като спазва не само разписаните правни норми в Закона за радиото и телевизията, но и всички вътрешни правилници, които са приети в националния обществен доставчик. Противното означава да се търсят, да се ползват вратички, или може би за лично облагодетелстване. Трябва да приключи практиката с недооценяването на талантливите журналисти и служителите на радиото и определянето на индивидуалните трудови възнаграждения да бъде в пряка връзка с качеството на труда. Ще търся развитието на БНР в няколко основни направления, виждате ги на слайда, набързо да ги спомена и за аудиторията, която гледа: утвърждаване на радиото като информационен лидер, осигуряване на плурализма на мненията, гарантиране на достъп до програмите на БНР на всички граждани, създаване на български интелектуален продукт в областта на културата и образованието, утвърждаване на разнообразието на българския книжовен език, балансиране на програмното съдържание на всяка една от програмите, промяна в цялостното обществено присъствие на медията. Категорично е необходимо осъвременяване на звученето, за което от особена важност е човешкият фактор. Не на последно място трябва да се работи по формирането на корпоративен дух сред работещите в националното радио. Непроменена е позицията ми, че за да бъде ефективна работата на БНР следва да се има предвид коя е основната дейност, дали генерирането на административен продукт, или създаването на радиопроduct, за който БНР получава и своята държавна субсидия. Изводът, който се налага е, че радиото не бива да се превръща в удобно социално убежище. Наложителна е структурна промяна, която се изразява главно в промяна на съотношението между административен персонал и служители, които са ангажирани в създаването на програмите. Възстановяването на продуцентския принцип в управлението на програмите ще доведе до уточняване не само на отговорностите, но ще подобри и качеството на работа, като в същия момент ще се уеднаквят структурни звена, както в националните програми „Хоризонт” и „Христо Ботев”, така и в регионалните. Мой приоритет ще бъдат програмите на радиото, както и музикалните състави. На тях именно ще възложа задачите, които са свързани с реализиране на моята концепция. На програмите главно в частта за информацията, борбата с фалшивите новини, с опазване чистотата на езика, а на музикалните състави за създаването и опазването на българското музикално изкуство, в неговите различни жанрове. Националната програма „Хоризонт” трябва да продължава да бъде информационния лидер на нашата страна. Последните изследвания показват, че аудиторията е все по-застаряваща, което е сигурен знак, че са необходими действия по привличане на младата и на активната част от населението. Предлагам промени, които целят както по-пълноценно разгръщане на потенциала на националната медия, така и адекватно позициониране на водещо място като авторитет в медийната среда и сред слушателите. Специално внимание следва да се отдели на регионите и извън столицните проблеми чрез засилване на кореспондентската работа, както и редовно изнесени студия извън столицата. В програмната схема ще бъдат запазени и доразвити наложилите се като марка предавания. Наред с това ще бъдат въведени нови тематични предавания в делничните дни, в които приоритетно ще бъдат разработвани и теми от обществения живот, здравеопазване, култура и образование, социални въпроси, сигурност и отбрана и правосъдие. Като професионалисти водещите редактори са репортерите, трябва да съблюдават изключително за плурализма на гледните точки и то не общо и абстрактно, а прилаган във всяко едно публицистично и актуално предаване. В концепцията си съм отразил своите виждания за бъдещето на основни предавания, които формират облика на националната програма

„Хоризонт”. Обновяването ще се реализира и с промяна в звуковата опаковка, както и със сериозното засилване на звученето на българската музика в ефира. Виждате на слайда и организационната схема, която предлагам за програма „Хоризонт”. Директор с главен продуцент, четири основни продуцентски звена и две поднаправления. Програма „Христо Ботев”. Мястото като авторитетна медийна институция за култура и образование на тази програма е безспорно и ако може една национална обществена програма да се профилира, то профилът на тази програма е именно културата и образованието. Подлежи на преценка смисълът на вътрешната конкуренция на предавания със сродна тематика в националните програми „Христо Ботев” и „Хоризонт” затова с промени в програмната схема ще бъдат намерени точните места на стойностните предавания. Програма „Христо Ботев” ще даде територия на специализирани предавания за религия и вяра. Продължаваме да бъдем длъжници на хората в неравностойно положение, така също и към младежката аудитория. За да се обърнем към тези групи на обществото, ще бъдат разработени именно такива предавания, в които ще участват хора от тези таргет групи. Тази практика успешно се използва в редица европейски радиостанции, затова мисля, че успешно може да бъде приложена и в националното радио. Наред с усилията, които ще се вложат за развитието на продуцентската и иновизаторската дейност, които в момента са в незавидно положение, следва да се обърне внимание на други сфери на изкуството. Затова програма „Христо Ботев” може да се превърне в един своеобразен литературен център, който да презентира творби и автори не само в своите предавания, но и чрез редовно организиране на така наречените литературни салони. Проблемите от националните програми не веднъж изместват вниманието на ръководството от регионалните центрове, което не бива да се допуска. Пренебрегването на колегите от РРС не е добър знак, а и означава пренебрегване на аудиторията извън столицата. Ако бъде избран за генерален директор още първите дни ще се запозная с проблемите на всички регионални радиостанции. Такива има не само в Радио Пловдив, в Радио Шумен, в Радио Стара Загора, но и в останалите. Убеден съм, че заедно с управленския екип, заедно с колегите от Управителния съвет и директорите на програми ще намерим начин да преодолеем тази кризисна ситуация. Там също работят качествени колеги, чийто труд е подценяван дори омаловажаван. Един ръководител не бива да допуска подобни неща. Регионалните програми трябва да работят основно върху местната проблематика. Държа да подчертая, че съм напълно наясно, че тези програми се реализират с по-малък финансов и технически ресурс, затова ще се боря за справедливо разпределение не само на бюджетите на РРС-тата, но и на така наречените хонорари, които се утвърждават и се разпределят в регионалните центрове. За допълнителното популяризиране на музикалните състави следва да се засили тяхната концертна дейност в страната и извън нея, участието им в конкурси и обогатяване на техния репертоар. Първа важна крачка е концертиране в областните и общинските центрове. Музикалните състави на радиото могат да бъдат инициатори и организатори на фестивали и конкурси. Аз лично съм бил свидетел как имаме опитни диригенти, които могат да организират прекрасни фестивали и тази възможност трябва да бъде използвана. Историята, която имат зад себе си музикалните състави на радиото е достатъчно красноречива в едно – те не са само някакъв придатък към БНР, те имат собствен живот и собствена диря в културното наследство на страната. Без да губи своя облик националното радио няма друг избор, освен да се развива и в новите условия на технологичното общество. Ще работя за изграждането на все по-разпознаваем дигитален образ на националната медия, като бъдат внедрени нови комуникационни канали live chats, chat bots и оптимизиране платформите за информационен обмен. В интернет среда БНР е задължително да присъства пълноценно. Ще бъдат изградени

интерактивна среда за аудиторията чрез нови платформи, които вече споменах. Изграждането на нови подкаст канали аудиоплеъри с информация, съобразена с обществената нужда. Синхронизиране на социалните мрежи с интернет портала на радиото, по активно присъствие във Фейсбук и Инстаграм и в Ютуб, създаване на разнообразни музикални стриймове. Като стратегически обект на националната ни сигурност най-важният приоритет по отношение на технологичното развитие на БНР е качеството на сигнала и неговото териториално покритие в цялата страна. Важно за поддържането на качествен сигнал е технологичното обновяване на студиата, както и техниката, която репортерите използват на терен. Считаю за необходимо разработването на стратегия за технологично развитие на радиото, което ще се случи след така наречения специализиран технологически одит. Добрата европейска практика показва, че след използване на ер де функциите на преподавателите, националното ни радио може да изгради така наречената система за информация при бедствия и аварии. Това ще даде възможност при извънредна ситуация в страната при слушането на която и да е програма във вашия автомобил, или вкъщи, сигналът автоматично да бъде прехвърлен на някоя от програмите на радиото. Знаем, че в страната ни предстои да се приеме нужното законодателство, за да се пристъпи към цифрово излъчване и това ще даде възможност първоначално програмите на радиото да се излъчват не само аналогово, но и цифрово. Както стана ясно, радиото има няколко милиона просрочени задължения и за първи път то приключва годината с преходен остатък от 200 лева. Това наследство е плод на лошо управление. Справянето с тази ситуация ще бъде възможно единствено със строга финансова дисциплина. Подчертавам, строга финансова дисциплина. С приетия закон за държавния бюджет заплатите от този месец ще бъдат увеличени в радиото с 10 %. Осигуровките върху тях обаче също ще нараснат. Бюджетът на радиото е увеличен с точно толкова с колкото ще бъдат увеличени заплатите, т.е. фонд работна заплата е увеличен с малко над три милиона лева. Бюджетът вече не е 40, а близо 47.5 милиона лева. Смесената форма на финансиране чрез трансфер от държавния бюджет и собствени приходи от реклама, спонсорство и други дейности свързани с радиодейността, поне и през тази година ще продължи. Знаете, че има създадени работни групи как финансирането да бъде променено, още повече, че в Закона за държавния бюджет в параграф 21 е възложено на министъра на културата в срок до 31 май да приведе финансирането на БНР и БНТ в съответствие с правилата на държавните помощи. Това е нещо ново и различно. Необходимо е да се разработи средносрочен финансов план, който да гарантира поетапно покриване на дефицитите, текущата издръжка, гарантираща изпълнението на основните функции. Категорично ще изисквам от ръководителите на всички нива в радиото сериозно да спазват системите за финансово управление и контрол. Убеждението, че ниските заплати на работещите в БНР са демотивиращ фактор в работата им, мисля че това не подлежи на доказване и повишаването на възнагражденията, обаче, ще изисква и по-голяма ефективност и професионализъм. В заключение, уважаеми членове на СЕМ, уважаеми колеги, ще кажа, че няма да обещая повече от това, което бих изпълнил и няма да изпълня по-малко от това, което обещая. Мотото на моето управление ще бъде: „Радиото преди всичко”. Благодаря ви за вниманието.

София Владимирова: Благодаря, г-н Димитров. Успяхте да завършите преди края на времето. Г-жо Еленова, заповядайте.

Розита Еленова: Г-н Димитров, благодаря за концепцията, благодаря за Вашето участие. Познаваме се и бях убедена, че Вие ще представите професионална, структурирана и ясна концепция, както и съм убедена, че сега ще ми отговорите на въпросите, които имам към всички кандидати на точно този конкурс, наложил се в началото на 2020 година. Ситуацията

е различна от предходните, по-специфична. Ще искам от Вас по-подробно и повече гаранции относно финансовата политика, която Вие ще водите, защото това, което чуваме е наистина важно за структурата, която бихте управлявали, но казвате повече средства във фонд заплати..... Довършете темата, как ще се организират тези средства, за да се повишат заплатите? Също така казвате, че сте готов да преодолеете създалата се вече криза в момента, която съществува в РРС-тата, отново как? За мен е важен въпросът, който изкрystalизира миналата година, как ще гарантирате, не свободата на словото, защото тя съществува, тя е гарантирана от демократичната държава и от Закона за радиото и телевизията, а свободата на медията, как ще я гарантирате? Ще мина по Вашата концепция, имам няколко въпроса. Казвате, че при осигуряването плурализма на мнения и при спазване на стандартите и принципите на журналистическата работа има пропуски. Бихте ли ми казали малко повече какво имате предвид, или е нещо общо в момента и какви са те? Тъй като предлагате съвсем нова структура, как ще избегнете ненужните дублиращи дейности, както и има ли такива в момента и кои са те? За програмната схема казвате, че ще бъдат въведени нови тематични предавания, какви, малко повече около Вашите програмни намерения. Бих искала да знам също така повече подробности за Радио София. Вие преди имяхте и друго предложение за Радио София, нали така беше? Защо искахте преди да го закривате, сега коментирате тип „сити радио”, това за мен е интересно и буди въпроси. Интересна тема сте развили относно цифровизацията на радиото относно промяна в законодателството. Сигурна съм, че това е тема, за която може да ни кажете още. Това са моите въпроси. Благодаря, г-жо Владимирова, благодаря, г-н Димитров, очаквам.

Митко Димитров: В така създалата се финансова криза с тези задължения не ни остава нищо друго, освен да въведем строга финансова дисциплина при разходването на средствата, при обявяването на обществените поръчки. Разбира се, те не трябва да бъдат спирани, ако тази дейност предполага да се вземат спешни мерки, за да функционира дадена част на радиото. Стана ясно, че ръководители не са запознати със Закона за публичните финанси и как те трябва да бъдат разходвани, не се спазват системите за финансов контрол на самото радио и се правят преразходи и след това ръководството, в лицето на генерален директор и управителен съвет, се чудят как тези преразходи да бъдат запълнени, така че колегите да имат хонорари до края на годината, а парите са изразходени още през лятото. Такава е и ситуацията в Радио Пловдив. Колегите ми изпратиха декларация, аз съм изпратил моя отговор до тях, без да гарантирам, че съм запознат дали имат вътрешен правилник как се разпределят техните възнаграждения. Това, което отговорих на тях, ще го кажа и на вас. Хонорарите трябва да бъдат разпределени и точно да се спазват от техния ръководител при тяхното разписване. Колегите задават въпрос, че получават по 20 лева хонорар, което за мен е странно, тъй като, ако водят едно предаване, а са назначени за редактори, те получават своята щатна заплата за дейността като редактори, или репортери и всяко допълнително възлагане на функции извън длъжностната характеристика се хоноруват. Те затова са и наречени извън трудови правоотношения, така наречените граждански договори. Трябва да е ясно за коя дейност те ще получат допълнително възнаграждение и колко. Трябва да бъде създаден вътрешен правилник с граници „от” „до”, както е в БНР София в централата на радиото. Ако вие водите сутрешния блок на Радио Пловдив се знае, че ще получите между 50 и 100 лева затова водене. Колко ще получите е работа на главния редактор, ако вие сте се справила блестящо, ако има някаква извънредна ситуация или сте водили извънредно, това е вече техен ангажимент как ще бъде определен хонорарът. В Радио Шумен и в Радио Стара Загора ситуацията е абсолютно същата, като Радио Стара Загора поставят под внимание и друг проблем - проблема с така наречените средства за работно облекло, което признавам

си аз за първи път чувам, че се получава работно облекло. Не знам от колко време се получава и какво е то, и до колкото разбирам то е неподходящо. Това трябва да се преразгледа и ако не може да се подсигурят подходящи дрехи, то да се изплати тяхната равностойност и колегите сами да закупят своите работни облекла. Гарантиране свободата на словото. Когато се спазват всички правила от директорите на програмите, от главните редактори, от заместник-главните редактори, от водещите, от репортерите, аз мисля, че проблем със свободата на словото няма да има. Не бих си позволил да звъня никога и да му казвам как той трябва да реализира своето предаване и кого трябва да покани в ефир като свой събеседник. Това е работа на професионалните състави на програмите, на редактора на самото предаване, на продуцентите на екипите, на директора на програмата. Той носи отговорност. Забелязвам, че на моменти колеги спазват плурализма на гледните точки не във всяко едно конкретно предаване, а в различна част на деня. Ако поканят определен човек в сутрешно предаване по определена тема, чак в следобедните часове по същата тема се кани друг събеседник. Не, то трябва да бъде в едно и също предаване. Тук искам да отбележа, че има голям напредък в последния доклад, който имах и аз възможността да прочета. Там проблемът с плурализма на гледните точки в БНР във всичките му програми в момента не съществува. Програмната схема. Мисля, че трябва да се актуализира, за да привлече и по-младата аудитория. За жалост 60+ се оказа, че са слушателите на националната програма. Младежки предавания във вечерните часове. Това, което ми хрумна и не съм го написал в моята концепция, гледайки предаванията на БНТ за своята 60 годишнина. Защо радиото да не покани именити гласове от миналото, поне веднъж в седмицата да представят неща от златния фонд на радиото. Така всички ще имат възможност да си спомнят за тях. Това трябва да бъде една добра практика и ще го направя, но в делничните дни предвиждам да се създадат специализирани, може би едночасови предавания с теми: здравеопазване, социална политика, сигурност и отбрана, правосъдие, култура и образование. Говоря за националната програма „Хоризонт”. Радио София. Знаете, че аз съм бил директор на тази програма. Разбира се, че няма да закривам нито една радиостанция. Едни последни социологически изследвания миналата година показаха, че рейтингът е нула. Надявам се, че с общи усилия на ръководството на генералния директор и на екипа на радиото програмната схема ще бъде така променена, че то да изпълнява своите зададени лицензионни параметри. Лицензията на Радио София не е за младежка радиопрограма, а за регионална програма с общ политематичен характер. Дори по мое време вие самите сте ми възлагали мониторинг на програмата, който показа, че ние работим по така издадената лицензия от Съвета за електронни медии. Трябва да се съсредоточат колегите по проблемните софийски теми, за да могат и гражданите да припознаят не само Радио София, а и всяка една регионална програма, че това е тяхната радиостанция по която могат да се обърнат с даден проблем и репортерите ще работят по дадената тема и ще търсят решаването им от общинските власти. Дублиращи дейности има основно в административните звена, затова ще предприема действия, в които ще има едно окрупняване, т.е. обединяване на звена. Това ще даде и възможност да се спестят финансови средства. Ние трябва да въведем строга финансова дисциплина, за да излезем от ситуацията. Това няма да стане за шест-седем месеца. Стриктно ще се спазват разпорежданията на Министерството на финансите, които са изпратили писмо, че дефицитът е доста повече от това, което е позволено. За цифровизацията. След като бъде прието нужното законодателство, единствено лицензираните радиооператори следва да преминат към цифрово излъчване и то първоначално дори и аналогово. Българското национално радио, като многопрограмно радио, на него най-приляга да въведе паралелно аналогово и цифрово

излъчване. Със сигурност ще има някакви първоначални технически параметри, които ще трябва да бъдат изпълнени, за да изпълним тази точка на закона. Има обаче и тенденция в редица европейски държави при телевизионното цифрово излъчване, телевизионните оператори да се отказват от него, тъй като го приемат за неефективно. Така че това в процес на работата ще се избистри.

Розита Еленова: Благодаря, г-жо Владимирова. Благодаря, г-н Димитров.

София Владимирова: Благодаря, г-н Димитров, за Вашето участие и за концепцията, която ни предлагате. Вече стана въпрос във Вашата презентация, че има работни групи, които се занимават основно със Закона за радиото и телевизията. Какъв според Вас е правилният модел на финансиране, който да осигури на радиото независимост и стабилно съществуване.

Митко Димитров: Ще взема активно участие в тези работни групи, ако бъде избран за генерален директор. Мисля че процент от brutния вътрешен продукт на този етап е, така, добра форма за започване на разговори. Тук трябва да се прецизира и да бъде ясно дали общественото радио ще увеличи обема си за реклами, или те ще бъдат основно в търговските радиооператори пренасочени, но като процент от brutния вътрешен продукт. 47 милиона, г-жо Владимирова, не са малка част и на този етап са достатъчни, за да изпълнява радиото своята дейност. Но за да бъдат увеличени заплатите, колегите имат искания да бъдат увеличени със сто процента заплатите. Ако съм популист, ще кажа да, това ще го направя. На този етап няма как да бъде направено. Това означава фонд работна заплата да се увеличи със сто процента. Финансови средства няма, но процент от brutния вътрешен продукт на държавата е добра форма за финансиране.

София Владимирова: Каква е Вашата визия за обществената мисия на радиото, защото тези разговори в общи линии обвързват финансирането на обществените медии с тяхната мисия.

Митко Димитров: За жалост законодателят не е дал дефиниция в Закона за радиото и телевизията за обществената мисия и затова всеки го разбира по свой начин. Как аз го разбирам. Когато работим в полза на обществен интерес, това, което правим да бъде подчинено на обществения интерес. Радиото да бъде преди всичко, преди личното облагодетелстване, на всеки един, на всяко едно ниво на управление в радиото.

София Владимирова: Необходимо ли е по-прецизно дефиниране на мисията конкретно в закона, според Вас.

Митко Димитров: Не. Това е моето мнение за обществена мисия, че трябва да работим в полза на обществения интерес. Защо дадено предаване го има, какво се казва в него, то нужно ли е на слушателя, какво дава и какво казва на слушателя, как слушателят го възприема.

София Владимирова: Каква е Вашата позиция за Радио България?

Митко Димитров: Радио България. Колегите от Радио България имат своето място в системата на Българското национално радио. Техните материали, които произвеждат трябва да намират много по-добро място не само в интернет платформата, но техни репортажи да се излъчват и в ефирните програми, дори и в регионалните. Виждам тук колеги от Радио България и те могат да потвърдят, че по мое време това го правихме ние. Слагаме дори материали на Радио България в програмната схема на Радио София.

София Владимирова: И последно, дали споделяте моето мнение, че генералният директор категорично е гарант за финансовата стабилност и редакционната независимост на Българското национално радио?

Митко Димитров: Споделям го и отговорността не трябва да бъде размита. Трябва да е наясно, че той е човекът, който носи цялостната отговорност и за хубавите и за лошите неща.

Но радиото се прави от екип съмишленици. Затова хората, с които работя ще трябва да работят така, че да вървим в една посока. Посоката е ясна. Да стабилизираме националното радио, хората да се чувстват спокойни, да идват мотивирани и да работят качествено. Може би е хубаво да спомена, че може би всеки един кандидат, но говоря за себе си, никой не трябва да очаква някакъв реваншизъм, някакви резки движения, но колеги, основно моята дейност и моите изисквания ще бъдат работа, работа и пак работа. Само така ще можем да излезем от създалата се ситуация. Всички колеги, които работят в радиото са професионалисти и когато изпълняват своите задължения спрямо разписаните правила, вътрешните правила на радиото, няма да има никакъв проблем.

София Владимирова: Т.е. вярвате, че колегите в радиото ще Ви последват ако бъдете избран за генерален директор?

Митко Димитров: Няма защо да не ме последват, тъй като моята основна дейност е да се стабилизира управлението и финансовата дисциплина. Това е на първо място.

София Владимирова: Благодаря, г-н Димитров. Г-жо Жотева, заповядайте.

Бетина Жотева: Току-що отговорихте на въпроса ми, който щеше да бъде само за финансирането на обществените медии, защото според мен се спекулира с думите свободна и независима медия. Радиото е свободна медия. По-скоро е зависима финансово. И затова за мен беше важно да чуя Вашето мнение за това как да бъде финансирана и Вие току-що го казахте. Благодаря, нямам други въпроси.

София Владимирова: Благодаря, г-жо Жотева, г-жо Георгиева, заповядайте.

Галина Георгиева: Благодаря, г-жо председател. Г-н Димитров, благодаря за Вашата презентация и за представянето Ви. Запознах се с концепцията и вчера и днес преминаваме през разговори, свързани с това да се привлече младата аудитория независимо към коя от програмите. Бих искала да знаете, че младите хора дълбоко се възмущават от начина, по който се формират заплащанията на хората в радиото и това е може би една тема за по-голяма дискусия. Във Вашата концепция сте написали, че има сериозно занижение на контрола при изразходването на бюджета. Бих искала да разбера как се сдобихте с тази информация? Какво е Вашето наблюдение?

Митко Димитров: Протоколите на членовете на управителния съвет са публични за колегите от радиото. През последните месеци няма ден, в който с колеги от всички програми да не сме общували как може да се излезе от ситуацията. Колега от управителния съвет, самият той алармира и това е протоколирано, че директори на програми, за да не ги обидя няма да спомена кои са те, не са осъществили контрол, при системите за управление и финансов контрол, което е довело до дефицити в програма „Хоризонт”, в програма „Христо Ботев”, в Радио София. Хонорарите са изхарчени в тези програми много по-рано отколкото е било необходимо. Ще се постарая да се въведе един класификатор на длъжностите. Този класификатор ще даде възможност да се определят равномерно и пропорционално възнагражденията когато се назначават, или повишават служителите. Какво имам предвид, ще дам примери, затова никой да не се обижда. Ако един старши редактор в програма „Хоризонт” е назначен на тази длъжност, да има вилка за старши редактор между 1200 и 1400 лева. Директорът на програмата е този, който ще предложи на генералния директор в тази вилка каква сума да бъде определена на старшия редактор в националната програма. Старши редактор в регионална програма, ще дам пример с Радио Пловдив. Там вилката може да бъде между 1000 и 1200 лева, т.е. нивата са по-ниски, следователно по-ниска вилка следва да има. По този начин ще се даде и ще се структурира правилно разпределяне на заплатите при назначаване. Има правилник, който не се спазва и за хонорарите. Аз лично съм чел доклади на Сметна палата, които казват, че така наречените хонорари са скрити,

прикрити трудови договори. Как ще продължат те да съществуват, може би трябва да се изчака проверката на Сметната палата, която е удължена до края на месец март. Така наречените хонорари са добра възможност да стимулираш тези, които наистина работят, да им дадеш малко повече от останалите. Допълнителното материално стимулиране. За него, което се дава на три месеца, трябва да бъдат въведени оценки, атестации, защото един неработещ ще получи също толкова материално стимулиране допълнително колкото и най-добрия работещ през определените три месеца. Т.е. въвеждане на класификатор на длъжностите за националните и регионалните програми, от който нито един директор на програма и генерален директор ще може да бяга. Не може да дадеш основна заплата на някой 3000 лева за старши редактор и 1000 лева на друг. Неприемливо е.

Галина Георгиева: Благодаря Ви за отговора и без да очаквам от Вас имена, Вие имате ли екип, ако утре бъдете избран, да влезете с екип в радиото, с който да управлявате?

Митко Димитров: Моят екип се намира в националното радио в момента. Може би ще ме питате и за управителния съвет. Аз в началото използвах думата приемственост. Нямам никакъв проблем да работя и с г-н Стефан Ташев, с Галя Тренчева, с Мария Маркова, с Митко Димитров, който е адаш. Когато вървим в една посока, а посоката е стабилизиране на националното радио, проблеми не би следвало да има. Те ще се запознаят с моята концепция, ще кажат своите виждания, ще разпределим ресурсите, те също трябва да имат някаква отговорност по ръководенето на националната институция и ще работим, но основният мой екип се намира в програмите на радиото, в дирекция Техника, във Финансова дирекция и мисля, че ще успеем да създадем една добра атмосфера. Т.е. микроклиматът да се подобри, той ще се подобри когато се работи и не се занимаваме с други излишни глупости от типа на „рекъл, казал“, защото, извинявайте, но това го има в радиото. Всеки ден го има.

Галина Георгиева: Благодаря Ви, с това изчерпах въпросите си.

София Владимирова: Г-жо Димитрова, имате думата.

Ивелина Димитрова: Благодаря. Доста от въпросите, които смятах да задам получиха своя отговор. Прави впечатление началото на концепцията Ви. Само с три изречения правите изключително точен анализ и поставяте диагнозата на случилото се в БНР през последните месеци, както и случващото се в момента - административна, управленска и кадрова безпомощност. Доста критичен анализ. Смятате, че от това са произтекли проблемите с неподходящи кадрови решения, недопустими намеси в програмите и в ръководството. Следва обаче нещо много важно, което казвате: „...ето защо този, който поема отговорността да ръководи институцията БНР, трябва да е наясно с всичките проблеми и с необходимостта от категорични управленски и мениджърски решения...“. Защо акцентирам върху това, имахме проблем с поемането на отговорност. Вие също акцентирате върху това, но как вие утре, или след време ще поемете отговорност, ако нещо не се случва както трябва, ако голяма част от вашите намерения и поети ангажменти не се случват, дори и по обективни причини? Познавате много добре радиото, но към момента не сте вътрешен човек в Българското национално радио и все пак има една неизвестност с какво ще се сблъскате, няма да можете вие да излъчите управителен съвет. Радиото има сериозен дефицит, към момента субсидията не е увеличена.

Митко Димитров: Благодаря Ви за въпроса, г-жо Димитрова. Аз мисля, че е много добре, че в момента съм извън системата на БНР, тъй като не участвам в нито една от групичките, които бяха създадени. Познавам проблемите на радиото и структурата и това ще ми даде възможност много бързо да се запозная с произтекли, текущи и допълнителни проблеми. Основните, Вие отново ги подчертахте – кадровата политика, начинът на назначаване на

хората, на определяне на възнагражденията им. Никой не спазва управленското ниво. Ако се получи някакво недоразумение в Радио България, то колежката първо да отиде при нейния главен редактор да обсъдят проблема и след това да занимаят управителния съвет или генералния директор. При съществени големи проблеми разбира се, че ние трябва да сме запознати и заедно да търсим начините за решаването им. Проблемите на семейството са си проблем на нашето семейство, а не на всички останали. Ако не можем да се справим, аз това го изключвам, значи не сме си на мястото.

Ивелина Димитрова: Кой носи главната отговорност? Очаквам да чуя ясно, за всичко, което се случва в Българското национално радио?

Митко Димитров: Неговият ръководител.

Ивелина Димитрова: Благодаря, г-н Димитров! Публично известно е, че на предишния конкурс аз дадох гласа си за Вас. Направи ми силно впечатление това силно усещане за обществена мисия, тази пряка връзка, която искате да заздравите: общество – медия. Само че това беше преди шест месеца, ситуацията е друга, очаквах една актуализирана концепция, едно надграждане. Има такова нещо, липсва ми малко повече конкретика, особено по отношение гаранции за прозрачност при изразходване на финансовия ресурс. Готов ли сте да въведете един електронен регистър, публичен на всички договори, които сключва БНР?

Митко Димитров: То и сега го има, зависи за кои договори говорите.

Ивелина Димитрова: За обществените поръчки, които минават, може би за всички.

Митко Димитров: Има и е прозрачен. Концепцията е надградена, тук сте права, но ако тя бъде изцяло променена, Вие трябва да ми сложите диагноза Еф.20. и няма да се намирам тук.

Ивелина Димитрова: Аз не очаквам да е изцяло променена, а актуализирана съобразно новата ситуация, много неща се случиха през тези шест месеца и излязоха много нови проблеми.

Митко Димитров: Затова говоря за прозрачност при управлението и изразходването на публичните финанси.

Ивелина Димитрова: Как точно, какви форми, какви механизми, как ще осигурите този обществен контрол върху изразходването, как ще давате тази информация?

Митко Димитров: Тя достига чрез вътрешната, така наречена интранет мрежа. Възможно е да се направи нещо като месечен отчет, но те и сега се правят и се качват в интернет портала на радиото. Може би с допълнителни репортажи от колегите, които са медийни репортери как за месеца, или за тримесечието са изхарчени парите на данъкоплатеца и къде отиват те.

Ивелина Димитрова: Как ще преценявате целесъобразността освен законосъобразността?

Митко Димитров: Най-необходимите и неотложни дейности, за да функционира БНР, за да функционира, за да не спре.

Ивелина Димитрова: Поемате ли ангажимента в срок да публикувате, да качвате на сайта на БНР протоколите от заседанията на управителния съвет, отчетите, които предоставяте пред СЕМ в срок, да подобрите тази публичност и прозрачност, която не винаги се случва във варианта, в който би следвало. Обществото очаква това и от вас и от нас.

Митко Димитров: Задължително. За да си добър мениджър и ръководител ти трябва да спазваш тези основни, елементарни бих ги казал правила. Ако някой до сега не ги е спазвал, няма каква подходяща дума да употребя. Гарантирам, че в срок ще бъдат изпращани пълни отчети за дейността на ръководството пред Съвета за електронни медии и ще бъдат публикувани на интернет страницата както протоколите на управителния съвет за взетите решения, така и месечните отчети за разходи на бюджета по съответните пера.

Ивелина Димитрова: Казвате, че ще въведете продуцентски принцип, с какво той ще подобри работата в момента? С какво той е по-добър от редакционния принцип и няма ли да се получи само една формална промяна, една смяна на етикетите, за да се имитира по-скоро промяна? Как точно си го представяте?

Митко Димитров: Такива продуцентски звена бяха създадени през 2007 година до към 2015 година функционираха и след това бяха променени. Те ще дадат възможност за засилване на отговорността на самия продуцент, ще дадат възможност за ясни критерии в длъжностната характеристика с какво образование трябва да е продуцента, не само с каква специалност, но и каква степен на образование бакалавър или магистър. Ще облекчи структурата на всяка една от програмите и ще се знае всеки един от служителите на кой продуцент е подчинен. По този начин ще се търси отговорност от продуцента на дадено предаване как е реализирано, е направено и какво е изтекло в ефир.

Ивелина Димитрова: С какви правомощия ще е този продуцент?

Митко Димитров: Продуцентът има ръководни правомощия.

Ивелина Димитрова: Как ще гарантирате тази редакционна журналистическа независимост и спокойна работа?

Митко Димитров: Като спазваме вътрешните правила.

Ивелина Димитрова: Ще ги променят ли сега, сменяйки принципа?

Митко Димитров: Има пропуски и могат да бъдат вкарани допълнителни текстове, които ще дадат възможност не само на колегите, които работят да имат малко по-голяма свобода, но и ясни критерии за това на кого се отчитат, кой има право да провери тяхната дейност, т.е. да прослуша предварително техния материал. Това знам, че се прави в националната телевизия и би следвало да се прави и в националното радио. Когато е подготвен даден материал, продуцентът да го прослуша преди да бъде пуснат в ефир. Всеки допуска грешки и ако продуцентът го чуе предварително ще може своевременно да се редактира.

Ивелина Димитрова: Подкрепяте ли идеята за отказ от реклама на обществените медии, или точно обратното, да отпаднат ограниченията, върви този разговор...

Митко Димитров: Хубаво е да има реклами в обществените медии макар и ограничени.

Ивелина Димитрова: С ограниченията да се запазят все пак, за да не бъдат съвсем обществените медии извън рекламния пазар, извън конкуренцията. Казахте, че ще направите един сериозен анализ на трудовите възнаграждения с цел преценка и риск от дублиране на дейности и на функции. Как точно ще се случи това? Кой ще го направи, ще бъде създаден екип, или?

Митко Димитров: Ще бъде създадена работна група в националното радио, в която ще влязат юристите, дирекция Човешки ресурси, синдикатите и представители на самите програми. Сами разбирате, че екипът не трябва да е много голям, за да се работи експедитивно, бързо, за да може в рамките на два-три месеца да се изработи нужният правилник. Когато той влезе в сила поетапно във всички програми, възнагражденията би следвало да бъдат уравниловани и да се види какво е довело до това да има грандиозни противоречия при репортерите. Тук искам да спомена, че същото се отнася и за ресорите, защо на едни колеги ресорът е променен на други не и т.н. Това е право на директора на всяка една програма, който информира генералния директор и управителния съвет за предприетите действия.

Ивелина Димитрова: Как ще оценявате на практика изпълнението на обществената функция, задоволява ли БНР потребностите и очакванията на обществото?

Митко Димитров: Ще възлагаме и социологически изследвания, за да видим къде се намираме и до колко обществото ни слуша, защото ако то не ни слуша, защо държавата дава едни пари на някого да ги харчат за незначително какво.

Ивелина Димитрова: От къде ще намерите средства за тези изследвания, търсите ли и увеличаване на собствени приходи или допълнително финансиране?

Митко Димитров: Увеличаването на собствените приходи е задължително. Чрез отдаването на нашите технически студия под наем, чрез реализиране на договори с рекламни агенции да записват своите клипове при нас, чрез увеличаване в зависимост от времето, което имаме за реклама, защото имаше години, в които рекламата достигаше към милион, сега е около 200 хиляди, което не е задоволително ниво. Ако нямаме собствени приходи това означава, че не си вършим добре работата.

Ивелина Димитрова: Добре, благодаря Ви, г-н Димитров, нямам повече въпроси.

София Владимирова: Благодаря, преминаваме към частта, която е отделена за колегите, работещи в програмите на Българското национално радио. Въпрос пристигнал в Съвета за електронни медии от синдикат Свободно слово: „Готови ли сте да формулирате ясни и общовалидни правила за заплащането в БНР, така че да бъдат преодолени дисбалансите на всички нива, както между отделните програми на радиото, национални и регионални така и между звената в тях, ако бъдете избран бихте ли започнали веднага работа в тази посока веднага и в името на прозрачността бихте ли поканили представители на всички национални и регионални програми в това число на синдикатите, за да бъде изработена една дългосрочна и справедлива система за финансиране на работещите в БНР?”

Митко Димитров: Аз мисля, че донякъде отговорих на този въпрос. Веднага ще възложа и ще се заема дори и лично ще участвам с колегите при разработването на класификатора на длъжностите за заплащане на работещите колеги в радиото на всички нива в националните и в регионалните програми. Да, с участието на синдикати, на представители на самите програми.

София Владимирова: Отговорът Ви е, че поемате такъв ангажимент.

Митко Димитров: Да.

Илиян Цветков: Г-н Димитров, Вие имате доста опит в БНР, познавате хората и структурите. В дирекция „Техника” заплатите са близки до минималната работна заплата, тя в момента се крепи на идеалисти, които повечето са в пред пенсионна възраст. Имаме крещяща нужда от нови кадри. Създаваме конкурси, на които нови хора не се явяват и малкото хора, които се явяват напускат при информацията за заплатата. Има ли механизъм за постигане на адекватно заплащане и изход от тази ситуация?

Митко Димитров: Механизъм има и първият, за който се сещам на прима виста е когато колега в пенсионна възраст и като се пенсионира, той освобождава перо от фонд работна заплата, т.е. неговата заплата е свободна. Ако няма подходящ кадър, който може да бъде назначен на тази длъжност тази сума от тази длъжност може да бъде разпределена чрез така нареченото вътрешно съвместителство и заплатата на двама-трима души да бъде увеличена, тъй като те ще имат допълнителни дейности. Съществува възможност при свободна бройка, ако няма подходящ кандидат определените колеги, които ще изпълняват допълнителните задължения да получават и това възнаграждение. Вътрешно съвместителство.

Дарина Григорова: Благодаря за представянето. Преди малко дадохте един пример за програма „Хоризонт” примерно и Радио Пловдив. Ако заплатата на едното място е „от” „до”, на другото място „от” „до”, точно това е проблемът между двете програми, защото Радио Пловдив преди няколко години бяха завели дело точно за това, за дискриминация,

защото те смятат, че заплащането им не трябва да бъде по-ниско за същата дейност под това на журналисти в София.

Митко Димитров: Има разлика, г-жо Григорова, между служители назначени в националната програма и в регионалните програми. Именно този дисбаланс ще го търся с така наречения класификатор. Журналист в национална програма може би е нормално да получава малко повече отколкото в регионална програма. Това не означава, че колегите в регионалните програми не могат да постигнат тези нива, напротив. С нужния професионален стаж, който те имат, с допълнителните проценти, които получават това може да се избегне.

Дарина Григорова: Защото точно в регионалните станции понякога един човек съвместява няколко длъжности. Ще Ви дам примера със звукорежисьор и с музикален редактор, които са в Радио Пловдив и се съвместяват от един човек.

Митко Димитров: Ако сте назначена на щат за звукорежисьор, то като музикален редактор, съгласно вътрешния правилник за извънтрудовите възнаграждения, следва да получавате възнаграждение когато редите така наречената музикална плейлиста. Т.е. едното ви е задължение по трудов договор, другото е извънтрудово възнаграждение за допълнителна дейност, която ви е възложена и би следвало да се получава.

Дарина Григорова: Но те не получават. До този момент и точно това е проблемът. Искам да чуя нещо повече за Радио България. И по-точно как би се развило то. Как го виждате с всичките тези езици на които се работи, с многообразието, което представлява, каква е аудиторията, която ще търсите?

Митко Димитров: Аудиторията, която се търси се знае – българските граждани, които са в чужбина, но и тези, които идват тук като туристи, чуждите граждани. Много по-добро представяне на интернет платформата на радиото. Знам, че имате нов главен редактор, с който аз съм работил – Краси Мартинов и мисля, че ще успеем заедно да намерим един подходящ начин Радио България да възвърне своя облик в интернет средата за която е предназначено.

Дарина Григорова: А предвиждате ли ефир по някакъв начин?

Митко Димитров: За да предвидя ефир трябва да има допълнителен финансов ресурс, който няма в момента радиото. Но аз казах, че в ефирните програми вашите разработки, вашите репортажи спокойно могат да звучат и без да имате определена честота, на която да се слуша Радио България. Когато вие направите един хубав репортаж, защо той да не прозвучи в Радио София или програма „Христо Ботев”, или в Радио Благоевград. Обменът се осъществява много лесно.

Дарина Григорова: Защото принципът в Радио България е специализираната продукция, специализираната програма и точно проблемът с Радио България идва от неразбирането на същността на тази програма. И точно това е причина повечето ръководители да искат да го закрийт.

Митко Димитров: Аз не съм от тези, които искат да го закрийт и няма да го направя, това не го очаквайте от мен. Заедно с Вас и с вашия ръководител ще търсим начини за подобряване дейността на Радио България.

Дарина Григорова: И последен въпрос. Споменахте за музикалните състави и как точно ще организирате тяхната дейност?

Митко Димитров: Доколкото знам Музикална къща БНР има нов директор. Ще проведе разговори с него. Много ми се иска по-активно участие на музикалните състави и оркестъра за народна музика, и симфоничния оркестър, и Биг Бенда и детския радиохор, той има много международни участия, да правят концерти в страната, в областните градове, в общинските

центрове. Това ще рече, че и аз като генерален директор ще трябва да свърша нещо и то ще е да проведе разговори с местната власт да намерим подходящи начини, когато те имат различни тържества да канят нашите състави.

Дарина Григорова: Благодаря.

Румяна Василева: Г-н Димитров, Румяна Василева съм от програма „Хоризонт”. Знаете че в последно време вътре в „Хоризонт” се създадоха междуличностни отношения, така че има хора, които дори като се срещнат не си говорят, не се и поздравяват. Как ще преодолеете това нещо?

Митко Димитров: Този микроклимат, който е създаден, наистина е неприятен за всички. Ами как, с много повече работа. Много ми се иска програма „Хоризонт” да има ежедневни изнесени студиа извън столицата и да представя проблемите на гражданите в малките населени места, да се търси решението им, да им създаде възможност да говорят в национален ефир. Когато вие сте ангажирани с работа няма да се занимавате със странични и несвойствени дейности.

От БНР: Г-н Димитров, благодаря за презентацията. Аз само не разбрах едно нещо по повод въпроса на главния инженер на радиото, той Ви попита когато се пенсионира колега как ще се привличат млади кадри. Вие казахте, че заплатата на пенсионирания, поне така разбрах аз, ще се раздели на другите, които поемат повече работа.

Митко Димитров: Ако няма кандидат за длъжността.

От БНР: Значи кандидат може да има, но ще дойде на друга цифра. Както е и сега. Това е нормално, но как ще мотивирате дългогодишните колеги, които и сега те си работят на старите щатове, а в същото време младите, които идват на доста по-високи щатове, тъй като няма иначе желаещи за работа.

Митко Димитров: С допълнителното материално стимулиране. Когато някой работи повече ще получи по-добра оценка, съответно по-високо ниво на допълнително възнаграждение.

От БНР: Значи за целта трябва да има по-ясни критерии.

Митко Димитров: Така наречените атестации.

От БНР: Благодаря.

София Владимирова: Колеги, с това изслушването на г-н Митко Димитров завърши.

Даниела Манолова

София Владимирова: Уважаеми колеги, уважаеми гости в залата, започва второто изслушване в днешния ден на кандидатите за генерален директор на Българското национално радио. При нас вече е г-жа Даниела Манолова. Г-жо Манолова, имате петнадесет минути за представяне на Вашата концепция, след което въпроси на членовете на Съвета в предвидените около двадесет и една минути е общото време за въпроси между Вас и членовете и след това въпроси ще имат възможност да задават и колегите от Българското национално радио, петнадесет минути е общото време за въпроси и отговори. Заповядайте.

Даниела Манолова: Благодаря. Най-напред да покажа концепцията си за БНР, която изготвих за този конкурс и ето нейното съдържание, то следва матрицата на СЕМ, така че няма да го чета, продължавам напред, за да се опитам да се събера в петнадесетте минути. Централната роля и основният довод за съществуване на обществените медии е насърчаване на демокрацията, социалното сближаване и подкрепа на културните ценности, това е базата на моята концепция. През последното десетилетие дигиталният медиен пейзаж се променя непрекъснато и радикално. През последното десетилетие слушателят на радио живее в

мултимедийна среда, в която глобалното съдържание от всякакъв характер е достъпно по всяко време навсякъде и от неограничен брой източници. На фона на подобно развитие се поставя под въпрос дори съществуването на обществените медийни услуги: има ли все още нужда от публично финансирани медии в света на цифровите медии? В някои страни тези въпроси придобиват тежест от безпрецедентните бюджетни затруднения, които правителствата изпитват в резултат на световната икономическа криза. Медиите се превръщат в едно от основните бойни полета на демокрацията с плурализма. Медиите за обществени услуги са изложени на все по-голям натиск от правителства във времена когато независимостта им е от решаващо значение за ефективна информация, основана на факти. Всички тези обстоятелства оформят контекста за развитие на обществената медия БНР. Анализът на изходната ситуация задължително трябва да включи и последните 6 месеца от историята на БНР, които демонстрираха колко уязвима и нестабилна може да се окаже обществената медия в ситуация на безпрецедентна директно артикулирана зависимост и натиск от фактори извън самото управление на медията. Освен че предизвикаха застой в развитието и криза в управлението, събитията в БНР накърниха и общественото доверие към медията. ЕВУ установи следните зависимости в развитието на обществените медии през последните няколко години, които аз споделям. По-голямото доверие в медиите придружава по-голямата свобода на медиите. По-устойчивото финансиране на обществените медии е свързано с по-голямата свобода на медиите. Колкото по-голям е пазарният дял на обществената медия, толкова по-малко е навлизането на крайно десни партии. Колкото по-голям е пазарният дял на обществената медия, толкова по-ниска е корупцията. Българското общество има нужда и от обществено радио, което да е силна стабилна, единна и независима медия, за да може да служи на обществения интерес, да е гарант на демокрацията и да изпълнява ефективно целите си, фиксирани в закона и стратегическите документи на ЕВУ. Случилите се събития и последвалата критична ситуация логично променят приоритетите на мандатът, който следва. Преди шест месеца аз представих концепция, в която заложих на това, че БНР има сериозно изоставане в адаптацията си към дигиталната медийна ситуация, защото това сериозно изоставане на практика означава многобройни неизползвани възможности, изгубени аудитории, остаряване, инерция и изолация. Шест месеца по-късно изискванията за адекватна адаптация към дигиталния медиен пейзаж са още по-наложителни, но ние първо трябва да стабилизираме БНР като модерна независима медия. Ето защо имам промяна в приоритетите на тази концепция. И така първият ми приоритет е БНР – модерна независима медия, а вторият - БНР адаптация към дигиталния медиен пейзаж. Тези два приоритета искам да реализирам с пет главни цели. Ето тези пет главни цели. БНР независима обществена медия; БНР устойчива с адекватно финансиране, гарант за тази независимост; БНР балансирана и обединена медия; БНР продуцент на висококачествена медийна услуга и развитие на БНР в синхрон с развитието на аудиторията. Първа главна цел. Гарантираната от закона независимост от политическа и икономическа намеса е въпрос на ежедневна работа, взимане на решения и управление на всички нива на медията. Трябва да консолидирам основите на нашата обществена институция, която получи многобройни атаки през последните месеци. Това е изключително важна цел за следващия мандат. И смятам че едно публично заявяване на събитие и готовност за изпълнение на обществената задача чрез едно мащабно и сериозно публично събитие с характер на конференция с участието на журналистите от БНР и други медии, с международно участие и с подкрепата на ЕВУ ще допринесе за едно заявяване на позиция и нова ситуация. Втора главна цел. Устойчиво и адекватно финансиране. Принципите на обществено финансиране на медии за обществени услуги, публикувани от ЕВУ съвсем

наскоро, мисля, че работят абсолютно за всички обществени медии в Европа, а най-вече в БНР в тази ситуация. Финансирането трябва да е адекватно, независимо от политическа намеса, трябва да е справедливо и обосновано. Трябва да е прозрачно и отчетно. За финансирането на БНР ще говоря в главата финансиране с подробности. Трета главна цел. БНР балансирана и обединена медия. Тази цел на мандата се отнася както към вътрешното развитие и работен климат на медията, така и за обществения имидж. Предлагам работа в следните посоки. Защита и промоция на сериозния журналистически труд, на независимата журналистика, на професионалната проверка на факти, на споделянето на валидирани данни, на етиката в журналистиката. Това трябва да е цел на управлението на БНР, за да може то да обслужва обществения интерес. Второ, фокус върху стандартите. Това е изключително важно условие за сплотяване на БНР. Стандарти трябва да се прилагат във всички посоки на правене на радио от жанрови характеристики на продукта до етични принципи. Трето, паралелно равномерно развитие на всички програми на БНР. Програмите на БНР са неравномерно развити. През изминалите десетилетия в продължение на няколко последователни мандата вниманието на мениджмънта е съсредоточено върху програма „Хоризонт”, отчасти поради перманентната динамика на политическата ситуация, отчасти поради генералното подценяване и липса на финансова подкрепа за културата, отчасти поради индивидуалният профил на генералните директори. В резултат на това „Христо Ботев” е сериозно изостанала програма, пословично недостатъчно финансирана и с огромни потенциални възможности в дигиталната ера. За да бъде стабилна и балансирана медия БНР трябва да заложи на паралелното равномерно развитие на всичките си програми. Балансът на БНР означава да отговорим на равноправните тенденции в обществения интерес, да покрием широка гама от очаквания. Да предложим от новини и актуални предавания до четене на поезия и иновативни аудиопроекти. Балансът на БНР означава и кооперация, съвместни проекти и дни на промоция. Четвърта задача – БНР продуцент на качествена медийна услуга. Тук главното положение, върху което се основавам, е първо, фокус върху интензивността на съдържанието на фона на всички частни медии, които не гонят тази задача. Смятам, че това е един от пътищата, по които БНР не само може да стане лидер в дигиталния медиен пазар, но ще допринесе за развитието на радиото изобщо. Бързата журналистика трябва да върви в задължително съчетание със сериозната журналистика. Третото условие е версификация и плурализъм, т.е. всяко събитие трябва да бъде предадено от разнообразни гледни точки с плуралистични изводи и с правото на плурализъм на всички нива на правене на програмите. Хармония между общото послание на медията и конкретните послания, това е много важно, между тях не трябва да има противоречие. Генералното послание възникнало още с появата на радиото като културна институция и формулирано от обществения характер на БНР трябва да бъде продължено в индивидуалните послания на всички предавания. И последно, висококачественото радио е висококачествено аудио. Пета цел. Развитие на БНР в синхрон с аудиторията. Малко статистика. Според EBU порталите, които съм използвала БНР достига седмично до 17.7% от населението, четвърто място отзад напред в EBU, БНР достига седмично до 2.8% от младите хора. Според Google Connected от друга страна 2.4 смарт устройства се падат на индивид на възраст 16+ за България. 88% от младежите между 16 и 24 постоянно използват интернет. Какво означава развитие на БНР в синхрон с развитието на аудиторията. Най-напред дългосрочна, краткосрочна и интензивна едногодишна стратегия и дигиталната трансформация. След това БНР като мултиплатформено радио, което да използва неограничените възможности за визуализацията. Това правят всички. БНР със собствени и оригинални мобилни приложения. По-късно ще стане точно ясно за какво предлагам

оригиналните мобилни приложения. Продукция на подкаст, тъй като това е отговорът на съвременния медиен пазар. Контакт с младежката аудитория на нейните платформи. За да си върнем безнадеждно отдалечилата се младежка аудитория, трябва да отидем на нейните платформи и да се научим да предлагаме медиен продукт там, където е тя. Дългосрочна стратегия към децата. Това означава, че детската тема в радиото трябва да бъде заложена със стратегическата идея, че децата са поколението на нашите слушатели и активното поколение в обществото след няколко години. Затова тя трябва внимателно и дългосрочно да се разработи в четири направления: продукция за деца, актуални предавания за проблемите на децата. Това нещо изобщо не се прави. Забавни предавания, конкурси и приказки за деца като апликация с добър графичен дизайн. Това е проектът, с който БНР може да покаже съкровищата на своите аналогови записи от десетилетия назад на широката аудитория и да съдейства за възпитаване на добър вкус и култура в следващото поколение. Организация, управление и редакционна структура. Моите намерения са за опростена и рационална структура, лесно и гъвкаво взаимодействие между отделните структурни звена, максимална приемственост без самоцелни реформи. Оптимизиране на редакционната структура в синхрон с утвърдени програмни схеми и прозрачност на вземане на решения. Ето схемата на административната структура на БНР, която предлагам. Тя е максимално опростена. Има пет главни дейности, които имат своите подотдели и още две главни дейности. Международни отношения и вътрешно ведомствен одит, които са без допълнителни отдели. В тази схеми има една корекция, на която държа да обърна внимание. Дирекция продукция в момента съдържа в себе си музикални продукции и музикални състави, а драматургичната продукция е в рамките на „Христо Ботев”. Не смятам, че след като продукцията на БНР използва едни и същи пари би трябвало да бъде структурно определена в отделен отдел и независима в своята продукционна политика. Програмни намерения и приоритети. „Хоризонт” е програма с ясна характеристика и програмни намерения, които категорично трябва да се запазят. Моите програмни намерения са в пет посоки: връщането на доверието в новините на БНР, фокус в постигане на по-добро качество, включване на журналистическото разследване в продукцията на БНР. Нощен Хоризонт да бъде провокиран и да му се помогне да стане уникална територия за общуване и единна концепция за музиката. Според статистиката на ЕВУ 50% от хората са с тенденция да се доверят на радиото, а 38% са с тенденция да не се доверят, при 61% се доверяват на телевизията, а 34 % не се доверяват. През 2018 година новините на БНР са на 5-то място в националната класация с 19 % доверие, новините на БНТ – на 3 място с 48% и на първо място са новините на Нова ТВ със 77%. Как да постигнем доверие в новините на БНР. Това е централната точка в процеса на връщане на доверието в медията и за успешен обществен статут на БНР. Проверка на фактите и механизми за верификация на генерираното от потребителите съдържание. Отпор на таблоидизацията и сензационализма. Трансгранично сътрудничество за обединяване на ресурси , преодоляване на инертността и засилване на професионализма на журналистите. Защо това всичко е изключително важно, защото разпространението на фалшиви новини, на речта на омразата в света днес, независимият и надежден източник на новини и информация никога не е бил по-важен. „Христо Ботев”, нова програмна схема за култура, програмната култура на различни платформи, подкаст, комуникативно артистично радио, радио с активна нощна територия, тя в момента е замразена, обществено ангажирана институция. Програмни намерения и приоритети за Радио София и регионалните програми. Фокусът е върху местните сюжети и продължителното следене на сюжети с отчитане на фрагментацията на аудиторията, с

отчитане на целта за връзките между общностите на местно ниво. Бинар, там е територията за аудиофилми, за визуализация и фото и видеожурналистика.

София Владимирова: За съжаление времето Ви изтече, може би при въпросите ще успеете да продължите. Аз Ви благодаря, че отново сте тук и за тази концепция, очевидно написана с изключителна любов към Българското национално радио и с прецизна подготовка да ни я представите. Ако желаете може да преминете на финансовата част, за която не стигна времето, в моето време за въпроси. Заповядайте.

Даниела Манолова: Мисля, че в настоящата ситуация тази глава е най-важна в концепцията и затова съм й отделила най-голямо внимание. Финансиране, форми и механизми за контрол. Обществените медии в България получават 72.5 милиона евро при средна субсидия за EBU-региона от 739 милиона. Говоря за обществените медии в България. Най-висока е субсидията в Германия. Бюджетът на БНР е 44 мил. лв. за 2019 и за 2020 е 47.44 мил. лв. Намерения. Смятам, че през следващия мандат най-напред моделът на финансиране, изборът на модел на финансиране би трябвало да бъде превърнат в обект на експертен дебат. БНР прилага смесен модел на финансиране, който включва държавна субсидия и търговски приходи. Финансирането чрез пряка субсидия от държавния бюджет има предимството на вече наложен и достатъчно дълго време използван модел с проста организация и процес на осъществяване. Същевременно изплащането на държавната субсидия зависи от решението на парламента, което потенциално може да бъде подложено на политическа намеса и натиск. Финансирането чрез лицензионни такси е по-стабилно и предвидимо, сравнително независимо от политическа намеса и установява пряка връзка между радиотелевизионните оператори и тяхната аудитория. Обществените медии финансирани от такси се възползват и от правото на самоуправление при вътрешното разпределение на тяхното финансиране. Съществуват различни модели за осъществяването на събирането на таксите, аз сега няма да ги изброявам, смятам че изборът на модел на финансиране може да бъде поставен като обект на експертен дебат и докато БНР получава пряка държавна субсидия е уместно и от голямо значение както за устойчивостта и адекватността на самото финансиране, така и за поддържане на независимостта на медията, ако сумата на субсидията бъде обвързана с процент от brutния вътрешен продукт и тази обвързаност влезе в Закона за радиото и телевизията. Второ предложение в тази посока е учредяването на независим експертен орган, който ще оценява предложенията за бюджетното разпределение. Така моделът за контрол и отчетност ще бъде приложен още на старта на финансовата процедура на изцяло независим експертен принцип. Трето. Целенасочена стратегия за прозрачност на финансите. Годишният бюджет на обществения оператор трябва да бъде публикуван на уебсайта, заедно с ясна информация как са изразходвани и разпределени средствата. Уебсайта трябва да включва и информация за реализираните икономии. Четвърто. БНР трябва да разполага с бюджет, който покрива новите разходи предизвикани от развитието на дигиталните медии. Пето. Адекватното балансиране на бюджетно финансовите диспропорции в радиото. Затова е необходим детайлен анализ и проследяване на целенасочеността на разпределените средства. Една специално създадена за тази цел работна група, покриваща различни видове експертност в колектива на радиото, ще осигури диалог и справедливо финансиране на редакционните приоритети. Разпределението на бюджет 2020 трябва да бъде съобразен с приоритетите на мандата, а бюджет 2021 още от началото на неговото прогнозиране трябва да отговаря на тези приоритети. Това е базисно изискване за постигане на финансова оптималност. Средствата за работната заплата, повишаване на ниските заплати и преодоляване на диспропорциите в заплащането, това е изключително важен и болезнен въпрос, защото в продължение на много мандати са се акумулирали изключителни

диспропорции в това отношение и хората с еднакъв статут и с еднаква по вид отговорност и труд получават изключително различни заплати, на всичкото отгоре стартовата заплата е безобразно ниска. Докато средната заплата за София е 1200 лева, средната за София за работещите в сектор създаване и разпространение на информация и творчески продукти е 3053 лева. Средната заплата, началната заплата на касиер в „Лидл“ стартира от 1450 лева плюс ваучери за 60 лева, заплатата на редакторите в БНР започва от 650 лева. Диспропорции съществуват и вътре в редакционните структури. Хората, които са назначени на работа преди десет години остават на безобразно малки заплати, а започващите сега в радиото започват с приемлив старт. Сериозното повишаване на много ниските заплати може и трябва да бъде осъществена чрез актуализиране на длъжностните характеристики и целенасочено прилагане на стандарти, за които вече споменах. БНР е сложна корпоративна организация и тя не може да си позволи да бъде разкъсвана от вътрешни противоречия да работи като единен и успешно функциониращ организъм. Финансиране и форми на контрол. Това е главата, в която има най-много разходи и те са част от това, което наричаме дигитална трансформация, която означава не само чисто и просто да дегитализираме едни аналогови записи, а означава базисно преструктуриране на дейностите, учредяване на нова структура и работа по нов начин и в непрекъснат режим на отвореност към следващи промени. Новите дейности са уреждане на авторски и сродни права не само за ефир преди използването на произведенията, което не се прави, а винаги се прави пост фактум, но и за онлайн приложения и изданията на БНР като дискове, хартиени издания и т.н. Адекватен сайт, поддържане и активиране на цялата дата на БНР. Подкаст. Продукция на разследващи програми, което е изключително обществено начинание. Създаване и поддържане на собствени мобилни приложения за новини, за детски приказки за предаванията на Радио България. Практическото реализиране на мулти платформено радио, което води след себе си цяла група нови дейности. Развитие на аудиоплатформи във фейсбук и др. ИТ структура, която да отговаря на новия начин на работа, дигитализация на архива. За да се развива БНР трябва да осигурим конструктивен работещ кръг от адекватно финансиране, ефективно използване на финансирането, плурастични, обективни новини и високо качествено съдържание, придружени от силна демократична, културна и социална роля в обществото. И тази роля на БНР трябва да бъде ясно комуникирана на обществеността. БНР трябва да се възприема като незаменима услуга за справедлива цена. БНР необходима и незаменима обществена медия е моето послание.

София Владимирова: Кой лично за Вас е онзи проблем, който не търпи отлагане на решението му, за да може БНР да бъде необходима и незаменима за обществото медия?

Даниела Манолова: Вътрешна стабилност и консолидация и сериозна декларация на позиция за независимост. Тази декларация обаче трябва да е подпомогната и затова смятам, че едно теоретично събитие, една конференция за това до къде сме в развитието на обществените медии в Европа и какво следва от тук нататък, е изключително важно. Смятам, че това не е чисто и просто една публична изява с много реклама, а същностно заявяване, че ние от тук работим така нататък.

София Владимирова: Вас Ви е грижа за радиото и си позволявам да Ви попитам вътрешното разделение, както чухме и от предходните месеци и не е от вчера и от предходния мандат, то съществува и се е натрупало, за да се стигне до това противопоставяне. Как може да бъде преодоляно?

Даниела Манолова: Аз предлагам тук и един от начините, чисто и просто един анализ и една група, в която участват всякакъв вид експерти е истинското начало, защото когато се вземат решения без да бъдат изслушани всички, а това се прави много често, обикновено се

получава една сериозна пропаст между ефективността на взетото решение и тази част от колектива, която е останала извън него и тогава противоречията вместо да бъдат уталожени, вместо да има истинско смекчаване и балансиране, те се задълбочават още повече. Така че, смятам че тук става дума най-напред за един по-внимателен анализ, за дискусия, но натрупванията от това че десетилетия едни заплати са системно неувеличавани както трябва, не може човек да очаква от една такава сложна институция с толкова видове експерти в нея, с толкова видове разнопосочни дейности да има такива разлики в заплатите, които за една група от хора са високи, а за друга са ниски, и в тази група става дума за много млади хора, които ще са следващите работещи в това радио, които ще го управляват. Когато още с първите пет години от своя стаж те са подложени на тези финансови рестрикции, те са като блокирани, така че ние всъщност блокираме таланта в самото БНР по този начин.

София Владимирова: Оставам с впечатление, Вие кажете дали е така, че при възникването на проблемите във времето не се е търсил цялостен подход да се намери генезиса на проблема, а се решава на парче и на мястото където са възникнали поединично.

Даниела Манолова: Ами това е така, но то е донякъде и логично, защото говорим за една наистина много сложна структура. Във всяка от тези програми има екипи, които работят по толкова различен начин един от друг. Човек за да обхване цялата картина първо трябва да я познава много добре, да познава всички дейности и то съвсем отблизо, а не чисто и просто от разговор с някого в коридора, да знае каква е натовареността тук и там, и за да се произведе добро качество, какво изисква това добро качество, защото то остава празен лозунг. Но доброто качество е това, което ще изведе БНР пред останалите в националния медиен пазар.

София Владимирова: Категорично съм съгласна. Благодаря Ви. Г-жо Жотева, заповядайте.

Бетина Жотева: Даниела, радвам се да Ви видя отново. И предишния път бях възхитена от Вашата концепция, сега казвам същото. Това, което искам да Ви питам отново е заради вътрешната диспропорция на заплащането в радиото. Току-що колегите Ви от Старозагорския център изпратиха една проекто-декларация, която ще пуснем и от СЕМ ще използвам нея, защото тя съдържа горе-долу всичко. За мен беше, не е изненада за това, че пишат за съвместяването на длъжностите. Казват, че там общо взето всеки върши всичко. Звукорежисьорите са музикални редактори, водещи, звукотехниците освен обезпечаването имат задължения да правят записи, освен това са шофьори, журналисти, репортери, редактори, и автори, и водещи. Сигурна съм, че се знаят тези неща за проблема.

Даниела Манолова: Да, аз от една страна журналистите от преди двадесет години стават все по-мултифункционални. Те наистина могат да правят много дейности, но това изобщо не означава, че трябва да получават заплащането на една от тях. А това е порочността в използването на тази мултифункционалност, че непрекъснато се съкращават хора, а тези които остават на работа поемат тяхната натовареност. И всъщност се оказва, че в един момент един човек работи за трима, но заплатата му е същата, както когато е работил само на една длъжност. Това е вредата от лошото разбиране на това какво е мултифункционалност. А иначе модерният журналист трябва да умее да прави много неща.

Бетина Жотева: Съгласна съм, но предполагам, че ако бъдете избрана ще почнете да оправяте тази несправедливост. Нататък това, което мен ме изненада е, че един материал на програмата там струва 5.90 лева. Няма да го коментирам. Били им купили дрехи, „ръководството на БНР ни раздаде по Коледа работно облекло”. Чували ли сте?

Даниела Манолова: Не.

Бетина Жотева: Ето продължението: „Подходящо по-скоро за складови работници, монтажисти и пр. , но не и за редактори...” Аз не знаех, че радиото купува дрехи, а не дава възможност човек сам да си купи работно облекло.

Даниела Манолова: Аз имам някакви спомени преди много десетилетия, че имаше някакви връхни дрехи, на които имаше логото на институцията и човек когато пътува някъде може да ги използва. Но от тогава до сега не съм видяла човек да е облечен в служебни дрехи.

Бетина Жотева: Ето сега Ви информирам. И последното, за което аз се информирах от тази декларация, която е много полезна, е че питейна вода, санитарни материали и т.н. се купуват централизирано за обществена поръчка и се карат до центровете. Не знаех, че се кара водата и тоалетната хартия от София до центровете. Нямам повече въпроси. Благодаря Ви.

Даниела Манолова: Това не трябва да се случва и от там трябва да започнем. Цената на една програма не може да е пет лева.

Галина Георгиева: Аз Ви благодаря, г-жо Манолова. Слушайки Ви ми връщате надеждата в мен. Приемам себе си за млад човек и смятам, че Българското национално радио следва да бъде готово като обект от национална сигурност си представях, че тук ще чуя едни концепции, да всички така имат големи намерения. Във Вашата концепция виждам една дългосрочна визия, мисия и цел. В случай, че Вие бъдете избрана, имате ли екип, с който да реализирате тази смела концепция и смятате ли, че ще срещнете разбиране, тъй като всички участници в това изслушване имат намерение да повишат заплатите и имат намерение да променят тази порочна практика с хонорарите. Аз съм изумена от това, което чух тези два дни. Така ще перифразирам някои от моите въпроси, пишете и във Вашата концепция „участие на експерти за решаване на проблемите вътре в радиото”. Това са външни експерти, или работещи в радиото, които Вие виждате като експерти, за да помогнат в тази ситуация.

Даниела Манолова: Аз когато съм казала с участието на експерти не съм имала предвид екип. Това е за решаване на всеки проблем поотделно, но експертите би трябвало, разбира се, да са колеги, които разбират от различни дейности в радиото. Но в същото време мисля и за една организация, която през 2012 декларира основните стойности на обществените медии и от там нататък тя работи изключително компетентно в много направления и чиито успехи могат да бъдат помощ за съвет, за прогнозиране и за справяне с конкретната ситуация, говоря за ЕВУ. А общо взето там има документи, които непрекъснато се публикуват и затова за мен ъпдейтването на мениджмънта на БНР е изключително важна задача, защото както в медицината, ако ти не си в час какво се случва с всички в момента навсякъде по света, ти угасваш, ти почваш да работиш на този режим, който е една единствена обществена медия на фона на пълна нула, каквато е била в продължение на десетилетия. Тогава е имало най-различни причини, за да бъде тази медия по някакъв начин много по-инерционна. Но сега трябва да работиш със стратегия и освен това да привличаш хора за съвети и за преценка. Така че да, колеги разбира се, но и експерти, които биха могли да ни посъветват. Друг е въпросът доколко ще се съобразим, ние имаме право на нашето самостоятелно решение.

Галина Георгиева: Да, добрите практики, които вече имат добри резултати е важно да бъдат споделяни и за мен от една страна е учудващо защо следва хора отвън да анализират проблемите вътре в радиото, които доколкото разбирам, освен междуличностни са и между самите програми и ми се иска да разбера Вие как комуникирате с тези хора?

Даниела Манолова: Нормално като колега, аз съм един от тях, изпълнявам различни функции. Моята дейност е такава, че всъщност съм правила всички възможни дейности в

радиото и затова още когато за пръв път кандидатствах казах, че всъщност в мое лице имате кандидат, който може и това, и това.

Галина Георгиева: Този мултитаскинг, за който става въпрос във Вашата концепция. Благодаря Ви, г-жо Манолова. Изчерпах своите въпроси към Вас.

София Владимирова: Благодаря Ви, г-жо Георгиева, заповядайте, г-жо Димитрова.

Ивелина Димитрова: Спомням си Вашето участие от предишния конкурс. Вие всъщност сте човекът, за който радиото наистина е кауза. Живеете с проблемите на радиото много дълго време, много силно се усеща от концепцията колко добре, отблизо, и отвътре в детайли познавате този организъм, наречен БНР, затова и си помислих колко е важна приемствеността, защото младите хора колкото и да са талантиливи, те не могат да развият това отношение към БНР...Всъщност много специално отношение, това обаче не бива да се експлоатира. Прави ми впечатление, че концепцията Ви е актуализирана, тя е сериозно надградена. Много добър анализ на медийната среда като цяло, правите също така много добър анализ на връзката политика - медии, популистката журналистика и сериозната професионална журналистика, защо има опити за влияние и натиск днес върху медиите, манипулативното използване на концепцията за обществен интерес и опитът за контрол. Личи работата Ви на европейското поле на журналистиката. Бих препоръчала след изслушванията всеки да погледне концепцията в тази част, много добър анализ на едни сериозни процеси и връзката медии и политика, направи ми изключително добро впечатление. Предлагате независим експертен орган, който да оценява предложението за бюджет, как си представяте този експертен орган, това е нещо ново?

Даниела Манолова: За мен е много важно в този момент, в който БНР получава своя бюджет, все пак да направим усилия за високо гарантиране на независимостта на финансиране. И това е една от тези мерки, която би помогнала. Ако бюджетът, който иска радиото, не чисто и просто после казва - о, той е раздут, нереален, той изобщо не може да бъде покрит, това са някакви измислици. А когато по средата има медиатор, който е експерти, независими експерти и те са казали своите рецензии, направи ли са рецензиите, че това са разходи, които са обективни, че това са разходи, които са абсолютно задължителни, за да може БНР не само да оцелява, защото общо взето нещата стигат до това ниво, а да може да просперира, то говори за най-основна първа стъпка с какво да покрием тези дейности. Така си мисля, че този експертен съвет, в който ще има и журналисти, в който ще има хора, които отразяват културата, финансиста, адвокати, но те ще бъдат чисто и просто членове на независимия експертен съвет и ще работят на експертен принцип, ще помогне на това. Т.е., ако бюджетът е нереализуем, ако бюджетът е нелогичен, ако бюджетът е неадекватен, те ще бъдат първата реакция. Но в момента, в който те защитят този бюджет, а са хора извън радиото, а са хора извън парламента, тогава ние ще имаме медиатор, който е на наша страна.

Ивелина Димитрова: Това вероятно е част от опита да защитите една по-висока субсидия, едно по-реално остойностяване.

Даниела Манолова: Не само по-висока субсидия, това е въпрос от маниера отчетността и отговорността да са заложили още на старта, а не след това постфактум да се озоваваме в едни странни ситуации, в които не знаем как да реагираме.

Ивелина Димитрова: На едно място в концепцията си говорите за конструктивната журналистика, за позитивната журналистика, изразявате леко възмущение от новините, които развалят доброто настроение на зрителя. Разбирам какво имате предвид, тази крайност не е добра, обаче има ли риск, ако Вие бъдете избрана за генерален директор да пострада критическата функция на медията, острата журналистика. Давате пример с

Швеция, разбирам какво имате предвид - по-позитивна журналистика, само че действителността в България не е като в Швеция. Не трябва ли медията, журналистите да отразяват действителността такава каквата е. И другото, което казвате „БНР да дава и решения”. Не трябва ли БНР да помага в достигането и във вземането на добрите решения. Ако БНР дава решения какво ще правят институциите?

Даниела Манолова: Къде съм казала такова нещо „БНР дава решения какво ще правят институциите”, понеже не се сещам?

Ивелина Димитрова: Институциите е моят коментар, но сега ще го намеря, Вие можете да отговорете на първите въпроси.

Даниела Манолова: Става дума за феномена нюз фатик, не аз просто искам да бъдат разглеждани нещата в тяхната сложност. И когато казвам, че БНР като обществена медия трябва да покрива широка гама от очаквания, имам предвид точно това, че разбира се че трябва да е критична, но течението в журналистиката наречено журналистика фокусирана върху търсене на решения, то е малко дълго за превод на български, но оригиналното название е изключително кратко, не означава, че не са критични. Те са критични, но поставят нещата в контекст, дават перспективи и освен това имат един ъгъл на отразяване, който е малко по-специфичен. Той е с оглед на конструктивното решение на нещата. Тук въпросът е какво мога да направя аз, за да ги променя. Т.е. не стига до първата третина, това е факт, който е безобразен, а минава и по-нататък не само върху неговите причини, което се прави също понякога повърхностно, понякога задълбочено, но минава и още по-нататък от другата страна на историята, за да покаже как този проблем от неизбежен може да стане неприемлив, т.е. става въпрос за конструктивизъм.

Ивелина Димитрова: Разбирам, беше важно за мен да изясня детайлите, иначе на страница 11 „журналистика фокусирана върху решенията” и малко по-надолу „да не се стига само до регистрацията и на анализа на проблема, но да се преминава и към изследване на решенията.” Важно беше, че го уточнихте. Това, което Ви сте направили във Вашата концепция е да опишете много добре какво би трябвало да бъде Българското национално радио. Наистина чудесно с ясни цели и чудесно описание на това как би трябвало да изглежда и къде трябва да стигне. Големият въпрос обаче е как, защото предвиждате едно абсолютно паралелно синхронно развитие на всички програми, на всички платформи, преодоляване на дисбалансите в работната заплата, как ще Ви стигнат средствата от къде ще намерите средства, всичко върви много паралелно, но ресурсът е ограничен. От къде ще вземете, за да дадете за друго, къде ще оптимизирате, някакви конкретни стъпки все пак и приоритети. Иначе имаме един много идеализиран образ.

Даниела Манолова: Аз не бих казала идеализиран, аз бих казала стратегически. Защото когато човек има изработена стратегия и преследва целите си, това не означава, че те ще бъдат решени за две седмици. Разбира се, че първо трябва да се защитят средствата, ресурсите. Разбира се, че трябва да се направят анализи с наличните и да се види дали могат да бъдат преразпределени, така че една част от тях да се използват за това. Разбира се, че трябва да се прецени и степента на болезненост на проблемите и да се започне от този, който е най-болезнен и той наистина е за 5-те лева. Т.е. въпрос на приоритети и хронология във времето.

Ивелина Димитрова: От къде ще намерите ресурс дори за тези 5 лева, защото не става въпрос за един или двама души. Откъде? Въпросът наистина е сложен и може би ще е въпрос на последващ анализ, ако бъдете избрана, но все пак. Понеже много категорично и наистина това е остър и болен въпрос, но опитвам се да преценя доколко реалистични са обещанията, намеренията и целите.

Даниела Манолова: Общо взето аз смятам, че всички кандидати са имали такава цел, защото тя е най-болезнена. Аз не смятам, че това е мое откривателство, но това, което човек може да направи още на първия етап, без абсолютно нищо друго, е чисто и просто да прецени как в момента стоят нещата и как с наличните ресурси поне малко може да се работи в тази посока. Следващата стъпка вече е да се потърсят допълнителни. Между другото БНР е една от обществените медии с най-ниски приходи от реклами, от наеми, концертна дейност. Т. е. дори в момента разпределението на заплатите да не може да се направи радикална промяна, да може да се работи на много малки крачки, тези нещастни хонорари могат да бъдат компенсирани и от допълнително материално стимулиране, което да идва от едни други пари и общо взето картинката малко по малко да стане единна. Но разбира се, че това са много стъпки.

Ивелина Димитрова: Не виждате пътя в съкращения доколкото разбирам, напротив даже казвате, че много от работещите съвместяват по няколко длъжности. Не е пътят на съкращенията на хора от БНР. Говорите за оригинални мобилни приложения с оригинално съдържание, как го виждате във времето, какво имате предвид.

Даниела Манолова: Това не е толкова сложна работа. Просто се поръчва и се прави и се пуска и се поддържа непрекъснато, и това е нова територия.

Ивелина Димитрова: Има потенциал като ресурс и финансово измерение...

Даниела Манолова: Цялата дигитална трансформация, която има безкрайно много дейности е в момента с един много, много нищожен ресурс. Факт. Ние просто, дори хората, които дегитализират фонда, работят при някакви безобразни условия. Това е факт и затова, както видяхте, аз в главата „Финанси” съм направила огромен слайд с нови разходи за нови дейности. Когато са нови дейностите, те трябва естествено да бъдат покрити с допълнителни средства.

Ивелина Димитрова: Ще искате едно предефиниране на обществената мисия, предполагам включвайки новите платформи, и тази дигитализация също ще отстоявате.

Даниела Манолова: Ако искаме да имаме радио, което да е полезно на обществото, ние не можем да го затворим само в сградата и в предавателите.

Ивелина Димитрова: Казвате, че висококачественото радио е висококачествено аудио. И стигаме до въпроса с авторските права, за първи път го засягаме, просто много други въпроси има този път. Как ще се справите там, те нарастват постоянно? Иначе съм съгласна.

Даниела Манолова: Да. Ако видите в моята интерпретация този проблем е усложнен. В изключително много посоки ръцете на хората са вързани, защото те нямат договорени авторски права на никакво ниво и когато аз преди няколко години бях на един семинар в ЕВУ точно на тема Радиото в дигиталната ера, съветът който ни беше даден и аз смятам, че би могъл да помогне, е когато в закона не е казано нищо за тях, ако нямаме законови положения, които да регулират авторските права в интернет, авторските права на подкаста, тогава това нека да бъде въпрос на договори с колективните дружества. И смятам между другото, че привличането на колективните дружества за управление на авторски права като партньори на радиото би помогнало в това отношение, включително за тази законова база, а след това и за чисто финансовата.

Ивелина Димитрова: Добре, разбрах. Още нещо ми направи впечатление, което казвате: „механичното окрупняване на структурата без достатъчно прецизно наблюдение води до позиционирането на среден мениджмънт, който не е заинтересован от развитието на подчинените си. Както и случайно прикачени редакции”. Защо според Вас този среден мениджмънт не е заинтересован от развитието на подчинените си, това е много важен

въпрос, виждам някаква скъсана връзка. Защо според Вас? Понеже познавате много добре отвътре нещата, не сте го написали случайно.

Даниела Манолова: Не, не съм го написала разбира се случайно, защото аз съм свидетел на този феномен. Това е когато седем или осем типа дейности изведнъж стават въпрос на подчиненост на един човек, който е в компетентност само в една от тях, той просто за останалите шест просто няма компетентност достатъчно неузвимо. А какво остава да може да следи перспективите за развитие там и да бъде стимулиращ фактор, просто въпрос на компетентност. Не е възможно и когато човек прави някаква ужим на едро административна структура трябва да внимава за тези неща, защото там се загубват детайлите, които понякога са много съществени.

Ивелина Димитрова: Защото казвате „по-опростена структура”, но това не означава окрупнена.

Даниела Манолова: Не означава окрупнена. Говоря за това просто да е гъвкава самата структура и връзките между отделните звена.

Ивелина Димитрова: Говорите за включване на журналистическо разследване, което е добра идея. Учудвам се защо БНР няма такова от много време, а има такива намерения.

Даниела Манолова: Аз мисля, че това е въпрос на независимостта на БНР.

Ивелина Димитрова: Има ли страх в БНР?

Даниела Манолова: Просто трябва човек да прави такива продукции да отделя толкова време, но за да отделя толкова време...

Ивелина Димитрова: Особено в обществена медия и в среда, която...

Даниела Манолова: Всички го правят, да не говорим, че това е продукт, който има силен обществен отзвук.

Ивелина Димитрова: Има интерес и вдига рейтинга определено. Доста сте критична към програмата „Христо Ботев” смятам, че тя е подценена, но всъщност програма, която ни поднася седемдесетте години на всички нива в своята структура и т.н. Тук какви са Ви конкретните намерения, накратко?

Даниела Манолова: Аз съм ги изброила на слайда, да не се връщам на него.

Ивелина Димитрова: Конкретно, някакъв пример. Какво ще промените?

Даниела Манолова: Нова програмна схема. Програма „Христо Ботев” не е променяна много години и това е първият проблем. Всички тези предавания и добрите и не толкова добрите и добре замислените вече имат толкова дълъг период, че самите хора, които го правят често са преуморени от правенето на едно и също нещо в продължение на много години, а идеи има достатъчно много, освен това в своя характер това е програма, която би спечелила много от мулти платформеното радио, от подкаста включително.

Ивелина Димитрова: Защото на едно място си спомням говорите за това, че трябва да има и дискуссионни предавания и теми, това е добре, но и по политически въпроси. Няма ли това да дублира програма „Хоризонт”.

Даниела Манолова: Аз мисля, че публицистиката, анализа в дискуссионните предавания, които могат да са не само на културни теми, което е логично там да се прави, но мисля че би трябвало да има една втора гледна точка, която е бавната журналистика.

Ивелина Димитрова: По-разширено, повече анализ.

Даниела Манолова: Да, когато нещата могат да се преценят от гледна точка на събитие, което е отдалечено във времето. Даже разделението на бавна и мека журналистика, с всичките условности на български.

Ивелина Димитрова: Благодаря Ви много за изчерпателните отговори.

София Владимирова: Г-жо Еленова, заповядайте.

Розита Еленова: Благодаря, г-жо председател. Г-жо Манолова, радвам се да Ви видя. Вие може би сте единственият кандидат, който още при задаването на въпросите получава комплименти за своята работа.

Даниела Манолова: Благодаря.

Розита Еленова: Ще се присъединя към колегите с моите думи, които ще са, че Вашата концепция е така структурирана, че почти не откривам място за въпроси, но двата базисни въпроса в този конкурс за мен са Вашите гаранции за опазване на финансовата стабилност в този мандат и свободата на медията. Ще отбележа, че не започвам основно с тези въпроси, защото Вие доста отговорихте в частта на г-жа Владимирова, както и сте вторият кандидат, който коментира, че не може да няма промени в неговата концепция на база случилото се през миналата година и присъстващата тема за независимостта на медията, независимостта на Българското национално радио. Така че аз искам да говорим с Вас за това. Вие наистина развивате тази тема за независимостта, за независимостта от политическа намеса. Как ще работите за тази независимост, разбира се, става ясно, че говорите за независимост на редакционната структура, засилване задълженията на прозрачност, на процеса на вземане на решения, засилване автономността на нюзрума. Искам тук да получа вашите уверения.

Даниела Манолова: Аз мисля, че това е въпрос на разбиране. Искам да кажа, че от предишния конкурс до сега аз самата имах време да преосмисля много неща, а и по някакъв начин узря тази посока много повече, защото тогава смятах, че това е даденост, а пред очите ми се случи нещо, което ми показа, че това не само не е даденост, че ние трябва да го отстояваме всеки ден с цялата си политика и стратегия в радиото не само финансово, не само теоретично, не само на ниво академия на БНР, която въвежда единни стандарти за всички работещи и най-вече за младите колеги, които минават през тези майсторски класове, а това е въпрос на право на съществуване. Не си ли независим, наистина от теб няма нужда. Така че тук уверението, което мога да дам е стратегията, която имам за радиото. Тя, разбира се, може да бъде реализирана и като програма и като финанси и като послания на медията, но това е въпрос наистина на стратегия. А от друга страна, разбира се, човек има въпроси, защото казва ние видяхме, че телефонният натиск върху генералните директори е факт. Как един генерален директор ще бъде предпазен от това? Това е въпрос, който също е много важен. И следващите генерални директори как ще могат да отстоят независимостта си като ръководители на една независима медия? Защото тук става въпрос и за личностна характеристика и за личен профил на тези директори. Дали когато те са подложени на телефонен терор имат някакво право на противодействие. Така че въпросите са сложни и са много и по тях човек има какво да мисли.

Розита Еленова: Темата във Вашата концепция за неравномерното развитие и баланса през програмите, което Вие предлагате, не успяхте да довършите, продължете.

Даниела Манолова: Не, не успях.

Розита Еленова: Така че аз виждам едно желание за преплитане между „Бинар” и Радио България, тези две болезнени теми, за мен персонално, както и за Съвета, предполагам и за радиото....

Даниела Манолова: Аз общо взето, вниманието ми към регионалните станции е много голямо, а когато човек има петнадесет минути и иска да събере нещата в една презентация, която...

Розита Еленова: Имате достатъчно време, ето, разговорът с нас .....

Даниела Манолова: Да, благодаря. Искам да кажа, че дори в презентацията отделих малко време на това, само защото трябваше да се събере в петнадесет минути. Но в момента не съществуват съвместни проекти между програмите. Обратното, те са като някакви отделни

територии. Аз мисля, че контактите и съвместните проекти са нещо, което просто от само себе си се разбира. То е и финансово изключително изгодно. На същия принцип както съвместен проект с партньори, които са извън радиото, на същия принцип както съвместни проекти копродукции с чужди партньори. Аз бих си направила изключително добри програми благодарение на това, че ние си споделяме разходите с някой и работим в две територии и можем да преодоляваме различни разстояния и заедно плащаме, но имаме програма, която работи за две институции. Продукция, която работи за две програми, това е най-елементарното нещо, но не се прави. Разбира се, че е финансово изгодно, разбира се, че дава хоризонти на единия партньор и на другия това сътрудничество, защото единият ще предостави територии и нови аудитории, другият ще изработи програмата по качествени стандарти, които са чисто жанрови примерно, ако говорим за актуално предаване на „Хоризонт”, на което да му бъде даден живот нататък като предаване на Радио България, или пък ако е някое по-специализирано на платформата Бинар и от тук нататък в Spotify примерно. Бинар има достъп до тази платформа, поздравления за това, имаме някакви малки отворени прозорци. Отваряме прозорците към това, което е медиен пазар, и което е изключително могъщо. Ние просто не трябва да страним от този медиен пазар. Трябва най-вече с доброто си качество да се настаним там, въпреки че не сме толкова мощен играч, това е ясно за всички.

Розита Еленова: Друга тема, която отличава концепцията от останалите е, че коментирате проблема с фейк нюз. Как ще се справите?

Даниела Манолова: Аз по този въпрос изчетох изключително много неща. Бях на една церемония, на която европейски журналист за 2019 година получи своята награда, казва се Армин Волф и няколко пъти нарочно съм го цитирала тук, защото това е мнение, което бях получила седмици преди да започна да работя върху тази концепция, просто беше най-актуалната възможната гледна точка на журналист професионалист, който показва своите качества и успява да работи въпреки целия политически натиск, въпреки всичките заплахи, които е получавал и т. н.. Неговото мнение ми беше изключително ценно и съм го използвала няколко пъти, защото ние трябва първо да дефинираме опасностите. В България, като че ли още някои неща не са дефинирани. Опасностите, за тях не се говори с точните думи. Какво е популизъм в журналистиката, какво е таблоидна журналистика, тези неща, като че ли са все още някак си теоретични прилагателни, които в ежедневната работа все още нямаме още сетива за тези неща. Това е въпрос включително и на квалификация и въпрос на, съжалявам че използвам тази чужда дума, на ъпдейтване. Това, с което се сблъскват всички колеги нека да сме наясно, че то се случва и при нас. Ние не сме предпазени, не сме изолирани, то е навсякъде. Така че първо повишена сетивност. Как тази повишена сетивност ще я имаш? Когато научиш стандартите за това, т.е. трябва ти стандарти за оценка и тогава ти ще анализираш тези факти и тази гледна точка. Ако помните съм цитирала Доналд Тръмп, неговите хиляди подвеждащи изказвания. Ето един пример: Не всички можем да анализираме политическа реч, за това трябва да сме инструктирани в най-добрия смисъл, да ни е ясно по какви критерии можем да запазим своето право на независимост. За да почнеш да проверяваш нещата, ти първо трябва да имаш мнение, което да е независимо и критично, разбира се, критичността е вторият момент.

Розита Еленова: Образовани.

Даниела Манолова: Да.

Розита Еленова: За което обществената медия има основен ангажимент. Г-жо Манолова, нивото на Вашите медийни анализи е високо. Аз ще завърша с тези въпроси: имате ли екип? След по-малко от 24 часа би трябвало да е ясно името на новия генерален директор, имате

ли екип с когото да стартирате и да работите? Какво бихте ми казали относно ситуацията, в която ще попадне новият генерален директор да работи с вече избран управителен съвет?

Даниела Манолова: Това е ясно от самото начало и човек когато кандидатства в конкурса за генерален директор, той вече е приел този факт. А иначе относно екипа, разбира се че съм мислила. Всеки човек когато пише концепции мисли за тези неща и си набелязва, но от друга страна самият процес на кандидатстване е все още самостоятелна работа, защото това е ужасно много натоварване и човек поема отговорността за своята кандидатура сам на ниво концепция, като мисли и за другите неща.

Розита Еленова: И за управителния съвет ми отговорихте. Г-жо председател, благодаря Ви. Г-жо Манолова, благодаря.

София Владимирова: Благодаря Ви, г-жо Еленова. Благодаря, г-жо Манолова. Преминваме към въпросите на колегите от Българското национално радио. Задавам въпроса на Синдикат „Свободно слово”, който задаваме на всички кандидати за генерални директори. Готови ли сте да формулирате ясни и общовалидни правила на заплащането в БНР, така че да бъдат преодолени дисбалансите на всички нива както между отделните програми на БНР – национални и регионални, така и между звената в тях. Ако бъдете избрана бихте ли започнала работа в тази посока веднага и в името на прозрачността бихте ли поканили представители на всички национални и регионални програми, в това число и на синдикатите, за да бъде изработена една дългосрочна и справедлива система за финансиране на работещите в БНР.

Даниела Манолова: Аз мисля, че до голяма степен отговорих на този въпрос. Фактът, че си направил това приоритет на своята концепция една от главните цели, мисля че това ще е болезнен въпрос, който трябва да намери своето бързо решение. В решаването на този въпрос човек трябва да привлече партньори, които да покриват и различни професии и различни организации, което е абсолютно задължително.

София Владимирова: Т.е. поемате такъв ангажимент. Колеги, има ли въпроси? Заповядайте.

Дарина Григорова: Въпросите ми към Вас са следните: Първо, не чух достатъчно за музикалните състави какво е Вашето отношение, как смятате да се развиват, да се финансират допълнително и т.н.?

Даниела Манолова: Аз имам слайд, трябваше да го пусна. За мен независимо от индивидуалния профил на генералния директор, защото той може да е различен, грижата за музикалната къща и музикалните състави е съществена и смятам, че фокусът на внимание върху тях трябва да е постоянен с позитивна и промоционална политика. От друга страна, от тях може да се иска и това, което аз бих искала и което е написано в моята концепция е изработване на съвместна маркетингова стратегия за концертна и продуцентска дейност. Разнообразна в жанрово отношение продукция, разнообразие между български и чужди композитори, разнообразие между жанрове, разнообразие между видове музика и изяви на отделните музикални състави. Но тук богатството е изключително голямо и това е за мен музикалната къща и музикалните състави са това, което в момента се нарича война за талант. Тя е една от основните неща в актуалния медиен пазар. За таланта се воюва, той трябва да бъде поощряван, защото той е този, който ще те изведе на предни позиции. Дори да изглежда така на пръв поглед експлоататорски, ние, БНР като културна институция имаме грижа и разбира се това е една от нашите грижи, да работим за българската култура и когато насреща имаме всички тези изпълнители и музиканти, композитори и продуценти и целият кръг от звукорежисьори и звукооператори, които работят за тях, разбира се, че цялата тази група хора трябва да бъде внимателно поощрявана. Друг е въпросът, и той вече е съвсем паралелен

на този за музикалните състави да им се помогне в това да имат реклама на всички платформи, защото дори прекрасните неща, които правят стоят някаква изолирана малка територия с едни афиши хартиени и с едни покани и това не им помага нито да привличат спонсори, нито помага на БНР да намери рекламодатели, които да поемат част от разходите на тази прекрасна продукция. И последната ми точка е модернизиране на първо студио, което трябва да изглежда като едно сериозно концертно студио, не само звукозаписно, защото то е и концертно отдавна, но все още не изглежда като такова.

Дарина Григорова: Другият ми въпрос засяга Радио България. Видях съвсем бегло, че сте сложили фокус върху резон деца и изливане от стереотипа, какво означава това?

Даниела Манолова: Това означава, че трябва да има една по-голяма отвореност към това. Когато има програмите „Хоризонт” и „Христо Ботев”, „Бинар” и Регионални станции, къде е нашето уникално място, точно в коя посока, ние да се развиваме и къде да намерим своята аудитория. Защото аудиторията на Радио България е практически многомилionна, но тя трябва да се адресира персонално и във възрастово отношение персонално, и в национално, и то зависи от това човек къде живее и по отношение на схемата да е персонално. Но когато поставяме единен знаменател и чисто и просто правим едни предавания за всички българи, това няма да работи на същия принцип както не би работил и, ако го правим от тук. Смятам че персонализирането на съдържанието е това, което означава изливане от стереотипа.

Дарина Григорова: И точно това е езиковото многообразие тук в този смисъл, защото всеки един език отговаря за чуждата аудитория, към която е насочен и именно тук идва въпросът какви са каналите на разпространение, които предвиждате.

Даниела Манолова: За момента на сайта, но мисля че една собствена мобилна апликация просто ще бъде нов хоризонт. Аз не предлагам много приложения, но Радио България, новините и приказките за деца, които целят в тотално в три различни групи нова аудитория, а те не са толкова сложни за поддържане, смятам че просто ще бъде ново Радио България. Не е толкова сложно това, има много по-сложни неща.

Дарина Григорова: Другият въпрос, г-жа Жотева го засегна. Предполагам, че съветниците ще получат от Радио Стара Загора на вашия имейл тази декларация, в която те задават тези въпроси, на които Вие вече отговорихте. Благодаря Ви.

Стоян Дюлгерев: Благодаря Ви за Вашата концепция, г-жа Манолова. Беше ми много интересно да я чуя. Също засегнахте въпросите, които най-вече мен ме вълнуват като член на смесения хор, но ще Ви помоля все пак да конкретизирате Вашия поглед и Вашите намерения, защото като се има предвид, че заплащането на музикантите от БНР не може да достигне и половината от средната работна заплата за София, даже в скоби да отбележа, че аз лично и моите колеги нямам чак толкова малък стаж, напротив точно обратното, получавахме по 685 лева, сега ни обещават 720~750 лева при положение, че средната работна заплата за София е 1750 лв. и се натрупва една разлика от хиляда лева и виждате какво самочувствие може да имаме при това положение. Смятате ли, че могат да се осигурят допълнителни ангажименти за съставите от Музикалната къща БНР и най-вече как може да стане това, както в страната така и най-вече в чужбина, където да ни носи допълнителни приходи, които биха могли поне отчасти да компенсират нашето мизерно заплащане, а също така и да спомогнат за нашата по - пълна професионална реализация, защото смея да твърдя, че продукцията на музикалните състави на БНР е качествена, конкурентна и конвертируема.

Даниела Манолова: Абсолютно съм съгласна с Вас и ето Вие виждате, че имате още един вариант на същата ситуация, в която хора показали своите способности получават безобразно заплащане и няма нужда да бъда убедена, аз знам тези факти. Въпросът обаче е как да излезем от положението, защото ние в момента не можем утре да кажем ОК заплата

ще Ви е 300% увеличена. Това е ясно, а тя трябва да бъде увеличена три пъти, за да стане нормална. Така че търсим лека полека тези неща да станат. Първо, и второ, това, което Вие сам предлагате и което винаги съм си мислила, ангажиментите. Те могат да донесат допълнителни приходи, т.е. говорим за стратегия, която да проучи възможностите за такива ангажименти за гастроли за заплащане и, разбира се, когато това се прави в чужбина заплащането е съвсем различно. Аз самата съм наблюдавала това десетки пъти и на същия принцип, на който театрите ходят на гастрол. Хората, които правят тази стратегия, дългосрочна маркетингова стратегия, трябва да заложат на това, че тя трябва да донесе приходи, за да могат музикантите да се чувстват оценени.

София Владимирова: С това приключи изслушването на г-жа Даниела Манолова, благодаря Ви.

Александър Велев

София Владимирова: Уважаеми колеги, уважаеми гости в залата, уважаеми г-н Велев, това е последното изслушване в процедурата за избор на генерален директор на Българското национално радио. При нас вече е г-н Александър Велев. Накратко за регламента, петнадесет минути имате време за концепция, след което въпроси и отговори с членовете на Съвета за електронни медии, приблизително 20, 21 минути за всеки един от колегите. След като приключат въпросите на членовете на Съвета, петнадесет минути за въпроси от колегите от Българско национално радио в рамките на изслушването. След края на изслушването, ако имате желание може да отговорите на колеги журналисти, които са в залата. Г-н Велев, добре дошъл, заповядайте.

Александър Велев: Благодаря Ви, г-жо председател. Уважаеми г-жи членове на Съвета за електронни медии. За мен е удоволствие и чест да бъда тук и да представя вижданията си за развитието на Българското национално радио. Всичко онова, което ще представя пред Вас и което съм заложил в концепцията е абсолютно изпълнимо и аз съм готов да поема ангажимент, че то в рамките на три години ще бъде изпълнено. За разлика от други кандидати, аз съм познато лице, имам два мандата зад гърба си, повече от петнадесет години работа в Българско национално радио. Деветдесета година започнах от най-ниското ниво в радиото и стигнах два пъти до това да бъда генерален директор. Познавам всяко кътче в радиото, познавам и голямата част от колегите, разбира се не може всички да познавам, но за тези години като генерален директор естествено съм натрупал и някои отрицателни настроения сред някои хора. Но няма генерален директор, който да го обичат всички. Ако го обичат всички, значи не си върши работата. Аз съм се опитал накратко да формулирам онова, което са предизвикателствата пред следващия управленски екип. Разделил съм ги на четири групи. Едното е справянето с дефицита и въобще с финансите, програмната политика, дигитализацията и структурата и кадровата политика. Ще се спра накратко на всички тези елементи. На първо място съм сложил дефицита, защото напоследък много се говори за дефицит. Аз искам да кажа, че до юни месец в радиото нямаше нито една просрочена фактура, или пропуснати задължения. Към момента все още не са излезли данните за годишния отчет, но се говори за дефицит, ще видим какъв размер е. Този дефицит се генерира от нарасналите разходи за МУЗИКАУТОР за музикални права и нарасналите разходи за продуцентски права. Към МУЗИКАУТОР и към ПРОФОН през годините сме плащали двойно повече, отколкото в началото на мандата. Вие си спомняте исканията на МУЗИКАУТОР, споровете с тях и т.н. И в крайна сметка един преходен остатък, който имахме от предишния мандат беше използван именно, за да покриваме тези разлики. В един

момент този преходен остатък се изчерпа, бюджетът не мръдна и нормално при инфлацията и при поскъпването на живота да се стигне до един недоимък и до недофинансиране на националното радио. Заложил съм нещата по следния начин. За да можем да финансираме радиото и да покрием някак си дефицита трябва да увеличим приходите от реклама. Не знам дали знаете, но целият рекламен пазар в Българско национално радио от приходите има шест процента, докато пазарният дял на радиото е 17 процента. Тук има резерв. Реализиране на приходи от реклама в интернет, става въпрос за по-сериозни реклами, които могат да бъдат скъпо платени някъде около и в началото на страницата и които да спонсорират страницата на БНР. От друга страна реклама може да има и в подкаста и може да има реклама и в слушането он деманд. Това е начин, за да се привлекат допълнителни средства, увеличаване на приходите от концертна дейност, като на всеки концерт трябва да се гледа като на отделен проект и да се видят разходи, приходи, какъв би бил ефектът за Българското национално радио, за да се прави концерта. Един по-организиран подход към управлението на музикалните състави. Аз и на предното явяване така се случи, че тук преди шест месеца го казах, но много е важен външният поглед. Одитът от Световната банка, аз имах разговори и обещания от финансовия министър, че може да съдейства за такъв одит. Един външен поглед винаги е много по-обективен отколкото вътрешния, защото ние в националното радио всеки има собствените си интереси, всеки е свързан и т.н., и когато години наред си работил в дадена институция, ти не можеш да погледнеш обективно назад, ти си вътре в нея и естествено взаимоотношенията и всичко останало влияе. Когато погледът е отвън тогава той е обективен и той може да покаже кои звена и какви тесни места има където може да се постигне ефект. От друга страна една партньорска проверка на EBU също би била полезна. Такава партньорска проверка направи телевизията и доколкото знам докладът отпреди две седмици е на бюро на г-н Кошлуков. Изключително полезна, защото там се вижда къде сме ние в рамките на Европейския съюз за радио и телевизия, тъй като едни от най-големите специалисти в Европа да дойдат да видят как върви националното радио. В програмната политика аз многократно съм застъпвал идеята, че трябва да има много повече канали, повече програми. Да, няма възможност и пари няма за нови програми, но има възможност тези програми да влязат в интернет с много минимални средства и тези стимове, които са в Бинар да бъдат профилирани и да подготвят програми за младежи. Няма начин да хванем младежката аудитория без да насочим своето внимание към нея с новите способности и с новите методи по които тя слуша радио. Едва ли със закостенялата програма ние ще успеем да привлечем млади хора. Това го показва и цялостното изследване на аудиторията, застаряващата аудитория на „Хоризонт”, както и на „Христо Ботев” . За да се подмлади радиото трябва да търсим нови форми за достигане до тях и това е пътят, по който може да стане. Създаването на подкаст продукция. Като казвам подкаст продукцията нямам предвид он деманд да се слуша радио, а имам предвид да се създава специална продукция, която да бъде в интернет. Ние сме в състояние да създаваме сериали, цели серии, което е модерно и на запад, която страшно много се слуша. Ние имаме цялата памет за последните тридесет години. Учебниците все още не учат децата как точно са се случили нещата, а ние това нещо можем да го представим чрез документални записи и чрез една поредица от подкасти. В тези подкасти биха могли да се намерят и форми за стимулиране и за привличане на средства за тези подкасти и да влезе в образователните програми по някакъв начин да се ползва и в училище. Това е изключително важно, защото е документалистика от една страна и от друга страна е живата памет, която ние притежаваме във фонда си. Подкаст е и формата под която трябва да заработи Радио България. В Радио България да, разбира се на всичките тези езици, но не само да превеждаме новините, които са се случили в България, защото тях ги има на

много места и могат да бъдат открити, а да създаваме продукция, която да представя България. Подкасти за това какви са политическите възможности в България, да представяме отделните градове, отделни туристически обекти, курортите, да представяме възможностите за културен туризъм, да представим българската култура. Всичко това са идеи, които могат да донесат и пари и съответно да внесат ново съдържание в работата на Радио България. Тук, разбира се, включват възможностите за инвестиции, инвестиционният климат в България, външната политика на България. Всичко това може да бъде представено под формата на подкасти или сериали, които да бъдат достъпни и в интернет и да се ползват и от нашите слушатели и ползватели на интернет. Дигитализацията. Трябва да завърши дигитализацията естествено на студията, дигитализация на фонда, нови дигитални платформи, защото някои от продуктите, които са много добри, но са трудно достъпни, трябва да има приложения, които да могат да бъдат свалени на телефоните, на таблетите и много по-бързо и по-лесно да стигаш до онова съдържание, което те интересува. Целият този процес е започнал и това е един бавен процес веднъж и втори път, трябва да отбележа, че вие сигурно ще ми зададете въпроса, а и да не ми го зададете това е нещо, което го разискваме непрекъснато, мисията на радиото. Онова, което е да произвеждаме линейно радио е едната част и това е задължение по закон, но всъщност в днешно време без присъствие в интернет и без продукти в интернет ние сме обречени. Така че тук трябва да се инвестира и да се търсят възможности сега дискусиата и разработването на новия механизъм за финансиране на общественото радио и телевизията, това нещо трябва да се има предвид. Дигитализация на управленския процес, ние сме го започнали, закупахме такава система. Вместо да се движат бумагите от кабинет в кабинет, за да се слагат подписите, всичко става по електронен път. Не зная в момента до къде се прилага, но инвестирахме в това да се стартира в подобно нещо, това ще доведе и до икономии и на хартия, време и т.н. По отношение на кадровата политика. Трябва да се задържат кадрите и да се развиват, допълнително да се създават нови умения, да се пренасочват екипите, да се търсят кросмедийни продукти, т.е. продукти между програмите където хората да реализират себе си. Въвеждане на годишна атестация на служителите смятам, че е задължително. Много сме говорили на тази тема, но в крайна сметка това е единственият начин, за да получи човек оценка за труда си и за да може евентуално да бъде коригирана неговата работна заплата в една или друга посока. Знаем, че Кодексът на труда не позволява надолу, или да остане на същото ниво. Това е обаче някакъв обективен поглед върху работата на хората и тази годишна атестация, както е за държавния служител, трябва да се въведе и в националното радио задължително. Възможности за допълнителна квалификация. Ние сме търсили възможности за обмен на кадри, дори мисля, че един от кандидатите тук е бил на обмен в Би Би Си за такъв обмен, за който ние сключихме договор през предишния ми мандат. Това е начинът, по който се прави и се влиза в час с онова, което се случва навън. Радиоакадемията, стажантските програми, всичко това е много подробно описано в моята концепция. Техническото развитие на радиото. Трябва да завърши дигитализацията на студийната база, подобряване на енергийната ефективност на сградния фонд, закупуване на оборудване за видеострийм. Видеото също е много широко застъпено в концепцията ми, защото това привлича публиката и изграждане на бекъп центъра, това колегите от радиото го знаят, гръмне ли сървърта всички електронни файлове, просто това е част от нещата, които са задължителни. Много е важна връзката с аудиторията, да се търси диалога със слушателите. В радиото почти всяко предаване си има фейсбук страница и чрез нея те контактуват с публиката. Имат и фенгрупи – „По първи петли” например правят и организират слушателски срещи и това нещо трябва да се прави и това е начинът, по който

можеш да презентираш себе си като водещ и съответно да се докоснеш до публиката и да видиш какво очаква тя. Извън студийните събития, концерти, срещи, кампании и сродни проекти с други медии, това са неща, които са европейска практика. Няма радио в Европа, което да не излиза извън студиата и да търси срещи с публиката. Трябва да излезем от анонимността и от строгото говорене, да не сме менторът, който трябва да бъде последната дума, а радиото трябва да бъде приятелят до слушателя, да му помага през цялото време и той да чувства радиото като свой другар. И разбира се бъдещето на БНР. Тази година ние отбелязваме 85 години БНР. Ние отбелязваме и 90 години от първото радиоразпространение в България. През тези години радиото е отстояло и ще продължи да успява и аз съм убеден, че радиото има бъдеще като почнем от ламповия радиоприемник и минем пред мобилните смарт комуникации и през плеерите и стигнем до концертите. Това е бъдещето. Всичко това, не едното, не другото, а общото, синергията между тези неща, и е много важно тази синергия, защото по този начин се постига ефекта на общественото радио. Бих искал отново да обърна внимание, че всичко онова, което е заложено в тази концепция е абсолютно възможно и е много важно да се работи с хората, да се движи диалога с хората и този диалог беше доста интензивен в предишния ми мандат. Мисля, че трябва да е още по-интензивен, защото има проблем. Без хората няма да се случи нищо. Работата е с хората основно и те да знаят какво се случва и да имат яснота какво е желаното състояние, към което ние се стремим. Благодаря ви за вниманието.

София Владимирова: Благодаря Ви, г-н Велев. Г-жо Жотева, заповядайте.

Бетина Жотева: Имам само един въпрос. Видимо проблемът на националното радио е дисбалансът в заплащането на хората. Това е третият ми радиоконкурс и всички колеги поставят този въпрос във всички дирекции, на всички нива. Искам да попитам коя беше причината, какво попречи да оправиш този проблем за трите години когато беше генерален директор?

Александър Велев: Благодаря за въпроса, г-жо Жотева. Аз и през трите години съм се занимавал с този проблем. В първата година ние отделихме 5% , с които се стремяхме да уравнием тези разлики в заплащането. Само че средствата не са достатъчни. Аз казах и преди малко по време на изложението, че по Кодекса на труда не може да се намалява заплащането, а само да се увеличава. За да увеличаваш трябва да имаш фонд. С тези 5% ние дадохме възможност на ръководителите да предложат там, където има дисбаланс, да го коригират и тогава се коригираха на места, но дисбалансите са доста големи, разбира се, и го признавам, че е така. Би могло да се търси възможност за, при следващото увеличение на работните заплати с 10% ние предложихме на синдикатите да отделим 2% или 1%, именно за да оправяме пак дисбаланси, за да дадем някъде повече, другаде по-малко. Обаче тогава по настояване на синдикатите и аз се съгласих с това тези 10% бяха дадени на калпак. Доколкото зная новите 10% отново се дават на калпак, а това е начин, защото когато ги имаш тези 10% , които са два милиона и четиристотин хиляди има възможност да играеш и да коригираш заплатите. И още нещо ще трябва да добавя. В радиото има правила за работната заплата. Правила за работната заплата има за всяка позиция, има и длъжностни характеристики и те са доста актуализирани. Въпросът е, че за всяка длъжност има минимална заплата, на която може да бъде назначен човекът. Примерно за редактор тя е 700, 800 лева, не мога да кажа точно в момента колко, но няма праг горен. За следващата длъжност, която е старши редактор примерно е по-високо стъпало и пак няма праг. Този правилник е приет и този правилник е съгласуван и със синдикатите. Това всичко е обсъждано в радиото и ако има нещо грешно, то това е може би, че няма горна граница. Но като се сложи горна граница няма да има възможност да се стимулират хората, защото аз не

съм съгласен, че един редактор, който си върши работата и един редактор, който се опитва да се укрива, трябва да получават една и съща заплата, не е възможно да получават една и съща заплата. Не е възможно и да се получава една и съща заплата в програми, които са от различна тежест, които имат различен интензитет на работа, защото аз като наблюдавам тук няма почти нито един представител на „Хоризонт”. Защо няма нито един представител на „Хоризонт”, защото те са на работа, защото те работят и те са или по събития, или подготвят ново предаване, а какво се случва в някои от другите програми, не са толкова натоварени. Нормално е, аз вчера разговарях с един колега от Би Би Си и говорихме за заплащането в Би Би Си. В Би Би Си 2 получават най-високи заплати, защото е най-рейтинговата програма. Това е съвсем нормално, трябва да има диференциация, не може да няма. И когато ние дадохме тази възможност с 5-те процента да се играе и да се вдигнат заплатите се оказа, че някои други заплати много изостанаха, защото тези хора нямат принос към работата и когато нямат принос към работата, ние не можем да накараме ръководителят му да вдигне заплатата само, защото той е проседял последните десет години в радиото. Чух при предишното събеседване, че новите колеги идват с по-високи заплати. Има известна доза истина в това, но когато някой десет години не е показал нищо от себе си, не е дал нищо от себе си, не сме разбрали, че той има творчески потенциал, а има човек, който е утвърден, естествено, че този човек има право да получи увеличение и така може да бъде привлечен. Общо за радиото смятам, че може да се тръгне към един диалог и трябва да се тръгне, но не трябва да се върви към уравниловка. Трябва да имаме яснота обаче за какво се получава заплатата, за какво се получава хонорара и ДМС. ДМС-то през трите години на всеки ръководител беше дадена възможност да предлага хора за намаляване на ДМС и съответното стимулиране с ДМС. Много малко от тях, от ръководителите ни дадоха такива предложения и ще ви кажа защо, за да не влизат в конфликт с хората, което е грешно, защото един ръководител трябва да може да каже: „Извинявай, ти не вършиш работа. Не си свършил това, това, и това и не сме доволни от теб и затова на теб ще ти вземем 25% ДМС, а тези 25% могат да бъдат разпределени на трима други, които са свършили много работа. Това е моят начин на разсъждение и това е начинът, по който според мен трябва да се управлява работната заплата, но аз ви уверявам в националното радио има всякакви правила, включително и таблица за хонорарите. Друг е въпросът, че не винаги се спазва, не винаги се прави онова, което са ни предлагали разпределението на ДМС. И със синдикатите сме обсъждали ДМС. Обсъждали сме варианти да се прави оценка и то да бъде някаква регламентирана величина, но аз не съм много склонен, защото е много по-лесно да раздаваш на калпак и няма сърдити. Но пак има сърдити, защото някои се чувстват с принос и казват защо колегата ми ще вземе същото ДМС като мен. Това е една много щекотлива тема и смятам, че това е един диалог, който трябва да започне и да продължи, но пак ви уверявам, че в радиото има много добра база, на която да се стъпи. Може би трябва да се сложат някакви тавани и може би трябва да се премахнат хонорарите и да се вкарат в ДМС, както е в телевизията. Ние за съжаление имаме одит от Сметната палата, който така и не завърши с доклад. Две години и половина седяха и не завърши с доклад. Защо така се случи, не сме виновни ние, доколкото разбрах разпаднал се е екипът и затова не се е стигнало до доклад. В момента има одит в радиото също, който също гледа и разходите за персонал. Надявам се този път да се излезе с конкретни препоръки, защото това са органите, които трябва да дадат такива препоръки. Но тук пак беше споменато, че хонорарът все пак е от формите, при които може да бъде стимулирано допълнително творчеството, или проявата на творчество. Все пак остава някакъв механизъм, по който може да се стимулира, така че трябва да се търси баланс. Никога няма да изчезнат напълно хонорарите, защото най-малкото трябва да се

наемат външни автори хонорувани. Трябва да се търси възможност за нарастване на заплатите и атестациите са изключително важни. В длъжностните характеристики има доста записани неща, които сега си затваряме очите, например, знаенето на западен език. Как да замине репортерът зад граница, ако не знае западен език и да отразява събития зад граница. Това са неща, в които ние трябва да се вгледаме и в действителност да го изискваме постепенно. Разбира се човек на предпенсионна възраст няма да го караме да учи тепърва английски и можем някъде да си затворим очите, но особено при назначаването на нови хора, това е задължително, така че вече почти няма човек, който да не знае английски, защото интернет е английски. Благодаря.

Бетина Жотева: И аз Ви благодаря.

София Владимирова: Г-жо Георгиева, заповядайте.

Галина Георгиева: Ще продължа след г-жа Жотева. Благодаря Ви за концепцията, и че имам възможността да си задам въпросите. Вие очаквате, че млад човек с два езика ще дойде да работи в БНР за 700 лева? Не трябва да има такива очаквания.

Александър Велев: Не, нямам такива очаквания.

Галина Георгиева: По Ваше време раздавано ли е облекло?

Александър Велев: Очакванията за 700 лева, не очаквам и никой не идва за 700 лева. Идват стажанти, които са още студенти за 350 – 400 лева, на половин работна заплата, за да се обучават. В последно време ние сме вземали хора с конкурс и онези, което сме назначавали не е било със стартова заплата 700 лева, с повече в зависимост от приноса, като сме преценявали какви са качествата на човека. Някъде може и да са започвали със 700 лева, но това е било за половин година. Освен това в радиото 700 лева няма. Такава заплата няма, може нето да се получава някъде 700 лева, но като добавим към заплатата прослужените години, като добавим към това и хонорарите и ДМС, далеч не са 700 лева. По отношение на работното облекло ние сме направили търг за работното облекло и ще ви кажа защо се направи търг за работното облекло, защото има 1300 души в радиото и болшинството имат право на работно облекло. Сумата прехвърли 30 хиляди лева, за да може да бъде разпределена по фактури от хората, ако те си закупят работно облекло. И затова се наложи да спазим закона и да направим търг. Ние го проведохме, но дали вече са раздали облеклото, не мога да ви кажа.

Галина Георгиева: Аз сериозно проявявам интерес към технологичното развитие на БНР и Вие развивате в концепцията си и сега в краткото представяне възможността за създаване на подкаст, по-голямо влияние във фейсбук, осъвременяването на присъствието на БНР. Каква е причината поради, която не го направихте?

Александър Велев: Аз не мога да се съглася, че не сме го направили напълно. Съжалявам, че трябва да го кажа. В последната година и половина ние удвоихме посещенията в интернет. Ребрандирахме страницата на националното радио и в момента в този вид, в който го виждате е създаден от нас. Направихме новини във фейсбук. Много неща се направиха, но има и още какво да се желае. Не можахме да направим и може би това е проблема, че ние нямаме такива специалисти вътре, защото това са специалисти, които създават приложения за мобилни приложения, които да работят постоянно с интернет, защото един такъв специалист реално на свободния пазар получава 5000 лева и в радиото няма как да го назначиш. Затова се разчита на външни фирми, обявяват се търгове и който се яви на тези търгове, след като започне да работи в един момент се оказва, че не е достатъчно добър,

след това се търси следващата фирма, следващия вариант и т.н. Това е проблемът. Но ние имаме и ИТ специалисти в радиото, не е да нямаме, и тук има сега няколко човека.

Галина Георгиева: Да разбирам ли, че тригодишният мандат е достатъчен за реализирането на смели идеи.

Александър Велев: Тригодишният мандат е кратък, твърде кратък. Възможни са тези неща, които съм описал в тази концепция са абсолютно допустими и с възможност да се справя за три години. Тригодишният мандат създава ред други спънки и аз ще си позволя да споделя пред вас, защото това може би и чрез вас ще влезе като разбиране при промяната на закона. Срещал съм огромни проблеми при съставянето на екипа. По-голямата част от програмните директори са в пенсионна и предпенсионна възраст. Защо? Защото когато ти го поканиш и му кажеш ела за три години да бъдеш директор на „Хоризонт”, той казва ок, аз ще дойда за три години, но след трите години оставам на улицата. Ако ти нямаш още един мандат, но дори и да са шест години след тях оставам на улицата и аз няма никаква сигурност. Затова трябва да има някаква гаранция първо за дългосрочност, веднъж и втори път гаранция за тези, които работят, защото ние изхабяваме хората, ние сме една месомелачка. Моят екип половината е навън, а голяма част от този екип бяха много стойностни хора с признание в ЕВУ с позиции, участваха в правни асамблеи, в съвети на правни асамблеи и т.н., имам предвид юриста на БНР. Хора с качества и ние ги изхвърляме. Не може да се отнасяме по този начин към кадрите. Затова и мандатът би следвало да бъде и по-дълъг и да има някакви гаранции за този, който дори и за генералния директор би трябвало да има някакви гаранции, защото аз съм журналист, ако не съм генерален директор ще мога да водя предаване не по-лошо от много други колеги и с най-голямо удоволствие бих го правил, но трябва да ти се отвори вратата и да имаш гаранции, че ще го правиш. Не си еднокдневка, която трябва да бъде изхвърлена след това. Благодаря Ви, извинявайте за емоцията с която говоря.

Галина Георгиева: Вие, може би частично отговорихте на последния ми въпрос и сте написал в концепцията си: ще привлече бързо компетентни специалисти отвътре и отвън, които да попълнят управленския екип. И сега преди малко казахте, че всеки нов генерален директор изхвърля предишните, това ли е Вашият план, ако бъдете избран?

Александър Велев: Основните, аз говоря за един определен, от екипа ми останаха 50% , нещо такова. Програмните директори са от екипа и доста хора има от моя екип. Има и хора, които са на пенсионна възраст, за съжаление в основните програми хората са пред пенсия и там трябва да се освежи, трябва да се търсят нови хора. Освен това аз видях млади хора, които имат желание да работят да помагат и които биха могли да го направят. Мисля, че и тук се видя на този конкурс. И има хора, които биха дошли да го правят. Ние намерихме една формула, като ги подсигуриряваме с допълнителен договор, за да могат да бъдат върнати след това на предишната работа когато приключи мандатът, защото това е все пак някаква гаранция за тези хора. Екип много бързо ще сформирам и той ще бъде различен от предишния, защото просто се налага, не защото хората са лоши, те си бяха добри, но единият е пенсионер, другият е пред пенсия. И с пенсионери пък не може да се правят промени, защото уважавам възрастните хора и аз самият съм в първа младост, но младостта е дързостта. Предизвикателствата и енергията са там. Такива хора трябва, за да се случи. И в „Хоризонт” и в „Христо Ботев”, и в другите и навън има такива хора, които могат да се справят. Да, не се получават някакви фантастични заплати в радиото, но човек запален за радиото, веднъж влюбил се в радиото, никога не го разлюбва.

Галина Георгиева: И последен въпрос ще си позволя, дефект на моята младост. Купува ли си генералният директор спокойствие като не решава проблема с хонорарите?

Александър Велев: Това е хубав въпрос.

Галина Георгиева: Казах дефект на моята младост.

Александър Велев: Очевидно, че не си купува само спокойствие, защо си създава и доста нерви. Защото хонорарите създават доста напрежение. Едни получават, други не получават. Тези, които не получават са недоволни. Аз ще Ви кажа моята лична позиция.

Галина Георгиева: Нали знаете, че всичко казано днес е гарант за това, което ще направите утре, ако бъдете избран?

Александър Велев: Точно така. Зная. Аз ще кажа моята лична позиция. Аз вчера разговарях с колеги от Би Би Си, нарочно, за да разбере там как са нещата. Там няма проблеми, но заплащането е много по-голямо. Това е ясно. Идеята е да можем да вдигнем заплащането до толкова и да вкараме хонорарите във фонда за заплати, за да могат хората с тези заплати да покриват своите нужди. Но хонорарите би трябвало да останат за изключителни творчески прояви, за неща, които са извън длъжностната характеристика и извън работното време. Така е в Би Би Си. Премахването на хонорарите ще засегнат една група от хора, които получават доста повече от другите, но пък и работят много. Значи те би трябвало и да получат по-високите заплати и да получат оценката, там именно е атестацията. Като се направи атестацията и ако се вкарат хонорарите в общия фонд за работна заплата, то тогава може да се постигне това. Едни да получават по-висока заплата, защото работят повече, а другите ще получават по-ниска заплата, но ще се стремят да получат по-висока заплата, защото при следващото атестиране ще бъдат признати, че са направили. Но ще кажете субективният фактор, няма начин, това е ръководителят на програмата, или на съответното звено, той трябва да го предлага, но ще има и арбитраж ако по някакъв начин. Така е в държавната администрация, вие не сте държавни служители, но служителите в СЕМ са държавни служители и там така върви. Имаш възможност да се жалваш пред горестоящата инстанция или да кажеш, че оценката ти е такава, защото не си поздравил ръководителя си, но си вършиш работата. Тогава висшата инстанция може да отмени и да увеличи оценката, да проведе разговори и т.н. Това е начинът и ние сме го говорили със синдикатите, и с екипите. Трудно е, но трябва.

Галина Георгиева: Защото младите хора, които искате да привлечете са свикнали да имат мерило за своя „кейпи ай, за да се види каква е оценката- положителна или отрицателна и да се стимулира, чрез бонусна схема, или така наречените при Вас ДМС и хонорари. И ако вие искате да привлечете млади хора, атестацията е начинът. Ако някой заради класа си прослужено време разчита на размера, заплата е нещо съвсем отделно. Благодаря Ви.

Александър Велев: И аз Ви благодаря.

София Владимирова: Благодаря, г-жо Георгиева. Заповядайте г-жо Димитрова.

Ивелина Димитрова: Благодаря. Г-н Велев, ясно изразявате в началото на концепцията си своето мнение и оценка за кризата в БНР. Но тя отключи и стари проблеми. Лично моето мнение е, че това разделение и напрежение не се е случило изведнъж на 13 септември, или в рамките на няколко дни след това. То е било там и отдавна и тази безпрецедентна криза го направи публично, както и се чу в тези шест месеца от много хора работещи в БНР, че има доста насложени стари проблеми. И ми се струва, че напрежение имаше и във Вашия мандат по съвсем обективни въпроси, конкретни, които чухме и в края на тези два дена. Смятате ли, че Вие сте този човек, този обединител, който ще обедини хората, ще намери формата, начина, диалога, ще възвърне спокойствието? Смятате ли, че Вие сте този човек?

Александър Велев: Благодаря Ви за въпроса. 2016-та година хората в радиото не можеха да седят на една маса. Започнахме постепенно диалог, успокояване, намиране на подходящите хора на всички нива и въобще не се поколебах когато видях, че нещо не се случва да сменя човека на управленско ниво. В крайна сметка в края на мандата доста се

поуспокоиха нещата. Да, разбира се, искам да ви кажа, че в края на всеки мандат избухват проблемите на радиото. В края на всеки мандат няма генерален директор, аз го казах и в началото, който да не е недолюбван от всички и всички да го обичат. Ако всички го обичат, значи нищо не е направил и пак някои няма да го обичат, то е ясно. В края на мандата започва едно клатене на цялата система, едно брожение вътре, едно шушукане, едно обсъждане кой ще бъде следващият, защото хората очакват и това е естествено, че активира едни или други процеси. Проблемът на БНР е: едното е в заплащането и това действително е проблем. Проблемът е и в усещането на някои хора, че те са пренебрегнати за сметка на други. Но трябва да имаме възможност и да си дадем и самооценка понякога дали ние сме чак толкова активни и толкова много продукция даваме, че да можем да се мерим с този, който посочваме като пример.

Ивелина Димитрова: Да, аз също смятам, че остро поставяне на въпроса за хонорарите от много хора е по-скоро, че те си представят да получат същите високи хонорари като другите, а не да се махнат хонорарите. Такова усещане имам и мисля, че биха били доста изненадани и разочаровани, защото наистина има нужда в БНР хората да получават по-високи доходи, разбира се диференцирано според длъжността и обема на работа. Срамни са на места заплатите. Този въпрос е поставян остро и много отдавна и по Ваше време, а и ще чуете ваш колегата от БНР, всички говорят за дигитализация и т.н., нови технологии, привличат се ИТ инженери, но със 700 лева заплата и дори 800 лева да са, това е смешно, което означава, че в концепциите са поставени нереалистични цели. Те не кореспондират с реалната ситуация, а какъв е начинът това да се промени?

Александър Велев: Факт е, че инженерните заплати са ниски, но ние за трите години съкратихме немалко бройки и направихме увеличение. Оставихме фонда в звената където са съкратените бройки и оптимизирахме и увеличихме заплатите. Колегата гл. инженер напусна по мое време, доколкото си спомням, имаше друг гл. инженер и директор на дирекция Техника. Имаше разпределение вътре в екипите и когато се поеме работата, която се извършва от повече хора се получаваше едно увеличение, но като цяло признавам техническият персонал е с малко по-ниски заплати, но това нещо може по този начин коригирано. И другото нещо, аз го казах, няма как да вземем ИТ специалисти гении, които да ги поддържаме и да им плащаме 5000 лева. Не можем да го направим, няма механизъм, по който да го направим. Затова се използват фирми външни, затова се аутсорсва тази дейност, а пък тя минава през поръчки. Не може да се избере най-добрият, а който се яви и който докаже критериите, за да бъде сключен договора. След като се сключи договора, в един момент се оказва, аз ви го казах и преди малко, че тази фирма или този човек не е този, който трябва да свърши работата. И след това се завъртва отново кръгът. Това е проблемът, но бавно се преодолява. Направихме доста стъпки в тази посока. Ще ми позволите ли една вметка, защото нещо много важно трябва да бъде споменато. Финансирането на Българското национално радио е на час/програма. Как се определя този час/програма. Събираме часовете, вземаме субсидията и делим на часовете и това е час/програма, 443 лева. Толкова ли е стойността на един час програма? За мен пътят е да се определи действително във всяка програма колко е себестойността на програмата. Каква е цената на програмата, трудът, разходите, които са за ток, за оборудване, амортизация и т.н. Има си методика, за да се изчисли. След което се взема средно претеглена величина и се умножава по часовете програма, а не по обратния път, а напротив реалните разходи и тогава ще получим необходимия бюджет за Българското национално радио.

Ивелина Димитрова: Това се говори през последните пет-шест години. Защо според Вас е толкова трудно това да се случи?

Александър Велев: Защото трябва воля.

Ивелина Димитрова: А защо я няма волята? Може ли това, че БНР губи аудитория, приходите, усилията за увеличаване на собствените приходи, те намаляват от края на Вашия мандат, има ли го усещането, че ще се изляят едни пари в празна яма, независимо от кои управляващите? Той проблемът е много стар.

Александър Велев: Стар е, Вие го знаете, защото сте работили в такава медия.

Ивелина Димитрова: Има и другата гледна точка, не можем така да наливаме пари, трябва да изменяме сектора, трябва да има резултати, трябва да има аудитория, показатели, които да нарастват. Да разходите да нарастват, трябва да се инвестира.

Александър Велев: БНР е вторият, третият играч на радио пазара. Няма този относителен дял в рекламата, защото застаряващата публика няма как да бъде обект на рекламодателя, той няма интерес към това, но има обществена поръчка. Трябва да изчистим обществената поръчка, обществения договор, да знаем точно какво се иска от нас. Искане се да се прави информационна програма, прави се информационна програма. Искане се да се прави програма за култура, прави се програма за култура. Искане се да се прави РРС-та, правят се. След като това е поръчката, обществото, ако иска да има обществени медии, е редно да плати за това нещо, а рекламата 6% дял на пазара, тя е нищожна и не може да бъде кой знае колко увеличена, има някаква възможност.

Ивелина Димитрова: Смятате ли, че се е получило едно количествено натрупване на страшно много програма, предавания?

Александър Велев: Смятам.

Ивелина Димитрова: Вместо висококачествени продукти, количество и това правено ли е точно заради този порочен механизъм на определяне на час/програма да имаме по-голямо количество, за да се преборим за по-висока субсидия или аз бъркам.

Александър Велев: Напротив, мисля, че ако беше правено така, щеше да е добре. Правено е, за да отчитаме, че го правим. Обаче ти, за да направиш един проект и ние искахме да отворим Плевен примерно, да отворим още една РРС, за да го направиш, трябва да имаш финансово обезпечение. Тогава обаче във времето когато са откривани последните РРС-та, последното е Кърджали, то беше, относителният му дял е малък, но предишните са откривани във време когато субсидията беше със шестнадесет милиона повече. Тогава се е превело. След което 16-те милиона ги няма и намалява съответно субсидията. Аз съм водил тези разговори на всякакви нива. За Плевен е много важно да се открие, за този регион там това би било едно място където може да се задържат интелектуалци и да работят и да творят и района да живне в тази посока. Дали ще е Плевен или Търново няма значение, това не е толкова важно. Важното е обаче, че трябва да бъде обезпечено.

Ивелина Димитрова: Да, но когато имаш един ограничен бюджет и дадеш по малко навсякъде, нищо не остава. Имаме изключително тревожни сигнали за един дисбаланс - бюджетирание по отделните програми, по отделните звена.

Александър Велев: Аз това го казах и пак ще го повтора. Ако трябва да се бюджетира наново, то трябва да се стигне до реалните разходи да се види какви са разходите за час/програма, защото разходите за час/програма в Радио Пловдив са по-ниски отколкото в София. Убедени сме в това, нали? Разходите за час/програма в Кърджали са по-ниски отколкото е в София. Първо, че персоналят е по-малък и второ, че има по-малко събития, които трябва да бъдат покрити с по-малко хора. Ако приемем, че Радио Кърджали има в момента 20 човека, примерно знам за Видин, че са 30, а Радио Пловдив има 55 човека, ако те могат да свият до 30 човека екипа си, или до 40 биха могли да получават повече пари. И е грешно, че София разпределя парите и ние гледаме върху ДМС. Ние не влияем върху

ДМС-тата, на тях им се дава една определена субсидия и те са тези, които назначават директорите местните има предвид назначават, уволняват, преценяват колко хора им трябва. Това не е работа на БНР София. Те си го правят, и ако те оптимизират състава си, а като нямат свободни бройки нямат от къде да формират ДМС. Там е проблемът, а аз не съм сигурен обаче, че и това е правилният подход да се поддържат свободни бройки, за да се формира ДМС. Свободните бройки по-скоро би трябвало да бъдат закрити и фонда да се използва да се покриват тези дисбаланси и да се стимулират хората. Примерно в края на годината имаш 50 бройки свободни, закриваш ги, фондът се освобождава и се опитваш да оправиш дисбалансите през атестациите.

Ивелина Димитрова: Смятам, че тук е мястото да бъдат зададени и по-трудните въпроси. Вие ще прецените, ако имате желание ще ми отговорите. Чуват се упреци, критики и то от хора на отговорни длъжности в БНР към настоящия момент, упреци към Вас за натрупан сериозен дефицит, повече от този, който беше отчетен в последния отчет, който гледахме тук, както и съмнения за неефективно разходване на финансов ресурс. Ако искате може да ми отговорите. Да се опитаме да кажем нещо по този въпрос преди проверка на Сметната палата. За съжаление, тя няма да може да завърши, удължен е срокът, може ли от там да очакваме изненади? Това са все пак сериозни упреци.

Александър Велев: Аз не смятам, че проверка на Сметната палата е упрек.

Ивелина Димитрова: Не проверката, това което беше комуникирано в публичното пространство.

Александър Велев: Проверката на Сметната палата е съвсем нормална процедура и аз съм доволен, че има такава проверка. То, така или иначе, трябваше да има и ще има. Проверки винаги ще има, защото проверяват именно ефективността на управлението. Какъв ще бъде резултатът, аз не мога да кажа, мен не са ме търсили и до момента не знаех, знам какви сфери проверяват, но не знам докъде са стигнали. По отношение на дефицита, ние при залагането на бюджета за миналата година предупредихме, че ще има дефицит и аз го казах още в началото. Дефицитът не идва от другаде, а от преразхода, който се формира от МУЗИКАУТОР и от ПРОФОН.

Ивелина Димитрова: Защото се говори за седем милиона.

Александър Велев: Няма седем милиона, това ако са седем милиона, аз ще си хвърля дипломата. Няма такава нещо. Няма седем милиона и това какво пишат разни жълти издания, аз там прочетох, че Андон Балтаков живеел при мен, аз не съм го виждал това момче.

Ивелина Димитрова: Това е част от изказвания на хора на отговорни длъжности в Българското национално радио.

Александър Велев: Кой са, може ли да ми кажете кои са.

Ивелина Димитрова: Ще можете ли да работите с настоящия управителен съвет като един екип в името на доброто развитие на БНР.

Александър Велев: Аз смятам, че дори има предимство това, че има управителен съвет, който не е предложен от мен. Защото когато управителния съвет го предлага генералният директор, той по някакъв начин се чувства задължен да подпомага дейността на генералния директор и да не му бъде коректив. Когато управителният съвет е избран от друг екип и от други хора и не е предлаган от мен, той действително може да се яви коректив на управлението на генералния директор. Смятам, че водещото е интересът на Българското национално радио. Аз мисля, че целият управителен съвет са достатъчно разумни хора, за да работим заедно за бъдещето на националното радио. Защото всяко нещо ще се обсъжда и всяко нещо трябва да мине през одобрението на управителния съвет. А по отношение на

това, аз не знам кой точно е казал за тези седем милиона, няма как да бъдат седем милиона, освен и аз пак ви казах до юни нямаше никакъв преразход в радиото. От юни насам е натрупан дефицит, спряно е плащането доколкото знам към НУРТС, то е за предавателната система, каквато практика има и в телевизията и те го правят, вие го знаете. Но там има един голям проблем, че имаме един монополист на пазара, който е НУРТС и почти няма никаква алтернатива и реално се работи с него и може би се работи по едни завишени тарифи, аз лично бих седнал с колегите от НУРТС и бих за всеки един предавател. И другото нещо, знаете ли, че в София има четири предавателя, които могат да се случат, или може би някои от тези предаватели са прекалено надути, за да покриват и София. И тогава, ако намалим мощността на тези предаватели, ще реализираме икономии. Въобще трябва предавателната мрежа много внимателно да бъде прегледана, защото там са седемте милиона всъщност.

Ивелина Димитрова: Предвиждате, веднъж годишно обновяване на програмната схема в каква посока, как си представяте, по предварителен план, изготвена стратегия, визия, кой ще я изготви, как ще прецените кое да остане, кое да падне, какво иска аудиторията?

Александър Велев: Правихме изследване на аудиторията, доста задълбочено изследване и при финансова възможност и при намиране на подходящ партньор бихме направили и ново. Ще стъпим на това, там има доста неща, които са податки какво иска аудиторията. Не можахме да реализираме всичко. Вие сте работили в такава консервативна система, съпротивата е доста голяма и трудно се тръгва към новото, но лека полека се тръгва и след като вече стане, хората виждат ползата от това.

Ивелина Димитрова: В каква посока обаче?

Александър Велев: Посоката е динамизиране на програмата, по-модерно звучене на програмата, избягване от тези безкрайни говорни модули, когато не е необходимо и музиката също. Направил съм също преглед на музиката, тя трябва да звучи по-съвременно, но българската музика я има в радиото. Това е погрешно, че българската музика не присъства, 50% е българска музика.

Ивелина Димитрова: Критичната аналитична журналистика, разследващ формат, имахте идея в предишната концепция и някак не успяхте това да се случи, ако не бъркам.

Александър Велев: Аз смятам, че всеки журналист, всеки репортер трябва и негово призвание е да бъде разследващ, това е призвание на журналиста. Журналистът трябва да се вре, да търси, да критикува, това му е работата. Аз бих подкрепил всеки, който разследва и това е работата на нашите репортери и работата на нашите кореспонденти, и те го правят.

Ивелина Димитрова: Благодаря Ви, г-н Велев.

Александър Велев: И аз Ви благодаря.

София Владимирова: Г-жо Еленова, заповядайте.

Розита Еленова: Благодаря Ви г-жо председател. Моите въпроси свършиха. Имах въпрос за тези атестации и г-н Велев говори, но остава може би единствено защо не се въведоха в предния мандат? Г-н Велев, в крайна сметка вие се явявате в една процедура и това не е Ваш отчет, вие сте идвали на отчет и аз съм задавала въпросите си към Вас. Казвате за подобряване на микроклимата и за внасяне на успокоение сред работещите, коментирате влошен микроклимат и то особено в програма „Хоризонт” и възнамерявате да почнете интензивен диалог с екипите? При нужда да привлечате специалисти, какви специалисти? Какво имате предвид?

Александър Велев: Първото нещо, което бих направил, ако имам възможността и бъда избран за генерален директор е да направя общо събрание. На общото събрание ще представя онова, което представих и пред вас и по-подробно и по-задълбочено и ще дам възможност на хората да питат и да ми задават въпроси. Всяко нещо, което казвам и което

смятам да направя, аз се подписвам с две ръце под него и поемам ангажимент да го направя и ще го направя. На тази среща ще се опитам и да си създам впечатление и след това ще направя с микроекипите. Също срещи, за да си създам впечатление какво е, или къде е натрупано напрежението. „Хоризонт” може би, защото повече го познавам, затова съм споменал „Хоризонт”, но напрежение има и в Музикалната къща, напрежение има и в „Христо Ботев”. Може би в „Христо Ботев” някои решения мои, управленски не бяха добри, кадрови и смятам, че всичко това следва да бъде коригирано. Има нов директор на Музикалната къща, не знам как се справя, колегите ще ми кажат, познавам го Явор Димитров. И с всеки един от екипите ще се говори, за да се види, а вече дали ще се привличат специалисти зависи какъв е резултатът от тези разговори. Дали се налага чак привличането на специалисти, или просто се налага някъде разместване, коригиране и вслушване в онова, което казват хората. Аз безкрайно уважавам музикантите, безкрайно уважавам Теодосий, но не всеки музикант е добър мениджър. Понякога е по-добре да нямаш това образование и да не си велик музикант, а да бъдеш добър мениджър. Защото и не всеки журналист става добър мениджър, нали вие го знаете. Направих си сметка, аз и предишния път го казах - имаме долу-горе по една среща месечно със синдикатите за трите години под една или друга форма. Имали сме среща със синдикатите и съм ги питал: вие искате ли реформа, искате ли да ви увеличим заплатите и да направим реформа, кажете ми вие, защото аз без вас не мога да го направя, ако не сте съгласни няма как да стане. Отговорът беше „не”. Дадох им две, три седмици да мислят. Отговорът беше „не”. Ако бяха казали „да” следващата стъпка беше дайте да видим какво можем да оптимизираме и как да направим тази реформа, за да оправим заплащането. Без партньорство със синдикатите не се получава. И без партньорство с екипите не се получава. Но голямото ми предимство е това, че аз познавам и синдикатите и хората в радиото. Познавам техните проблеми и знам това, че някои проблеми не успяхме да решим, за съжаление, трите години са малко, а и няма непогрешими хора. Не твърдя, че всяко едно решение, което е било през тези три години е било вярното решение. Е, много верни и много добри решения, имало е и решения, които не са били достатъчно добре обмислени и не са били проведени както трябва. Надявам се, ако имам шанс да покажа, че съм изтеглил поуката от тези неща.

Розита Еленова: Благодаря, г-жо Владимирова. Благодаря, г-н Велев.

София Владимирова: Благодаря, г-н Велев, аз ще се върна към въпроса, с който започна г-жа Жотева, защото в тези два дни много говорихме за хонорари и бюджети, само че общественото радио е обществено, защото хората трябва да му вярват. И ако няма критерии, ако няма ясни правила, по които се получават тези средства, то няма как хората да вярват, нито на едната, нито на другата така наречени „враждуващи групи”, а преценка да има ръководителят и тя да бъде субективна, може в търговската медия, но не в обществената, според мен и затова ние непрестанно се връщаме към този въпрос. Той стоеше и през 2016 година, когато Вие спечелихте конкурса и преди това и сега, и ако този въпрос не се реши, той ще продължи да стои и да създава разделение. Няма да има никога защита нито за генералния директор, нито за едни, или други журналисти и служители в радиото, ако няма ясен критерий, който да ги защити защо получават именно такава заплата, защо получават именно такъв хонорар и не ми се иска контекста на този разговор за радиото, който провеждаме вече два дни да бъде, че хората в радиото са недоволни от заплатите си, защото не мисля, че това е сърцевината на проблема. Така ми се струва и подценява труда на хората, работещи в БНР и ми се иска да вярвам, че е възможно да се създадат такива критерии, в никакъв случай не говорим за уравниловка. Разбира се, журналистиката е професия като всяка друга и когато работиш повече и по-добре, няма нищо по-логично от това да вземаш

повече от този, който не работи толкова добре и в крайна сметка това е и въпрос на талант. Така че аз не съм съгласна с това да се поставя въпросът за субективната оценка в обществена медия, не бива да има субективна оценка, защото така ще се загуби доверието на аудиторията към обществената медия. Вие готов ли сте да направите такива правила в случай, че бъдете избран и да поемете такъв ангажимент. Недоволни винаги ще има, защитата от това да кажеш на недоволните не, аз съм прав, е да имаш критерии, които са ясни и точни за всички.

Александър Велев: Благодаря Ви, г-жо Владимирова за въпроса. Аз знам два начина, по които може да се получава оценка на нещо, количествени и качествени показатели. Количествените показатели, те са ясни и са обективни брой примерно информации произведени, или часове изкарани зад пулта или другаде. Качествените показатели са трудни за измерване, защото те могат да бъдат измервани на база на рейтинг на програмата да речем или на рейтинг на предаване, или на рейтинг на определен водещ. Това е начинът при журналистиката. За хората, които са в техниката примерно, този критерий не работи, защото там може да бъде на грешка, примерно в ефира или нещо от този род. Там вече пак е количествен показател, където е количествено е много лесно за измерване. За да измерваме качествените показатели трябва да имаме много добра социология, за да можем да кажем този и този си вършат по-добре работата. Но няма начин да няма субективизъм при оценката, кой и как иначе ще даде оценката. Ние нямаме пийпълметрия за радио, нали няма в България. Нямаме възможност да измерваме рейтинга на всяко едно предаване, да измерваме рейтинга на всеки един водещ, няма как да стане това. Ако можем да го правим поне веднъж годишно, то би подпомогнало атестациите и ако има средства за това. Но иначе ясни правила аз, правила има може би не са запознати...

София Владимирова: Вие казахте правила има, но те не се спазват. Малко е тревожно когато ръководството на една медия казва, че правила има, но не се спазват, а и други кандидати го казаха.

Александър Велев: Не съм сигурен, по отношение на това единствено казах, че към някои колеги, които са изкарали целия си жизнен път там и им остава една – две години до пенсия не можем да искаме познания по английски, ако никога не е учил английски примерно. В чисто финансов план се спазват, защо да не се спазват, спазват се напълно и имаме долен праг за всяка длъжност, под този праг не може да бъде назначен никой, но не сме сложили горна граница, може би трябва да сложим горна граница. За да има яснота колко е движението. Ако аз съм репортер аз мога да почна с 800 лева и мога да стигна в момента до 1250 лева примерно, или 1340, колкото между другото е средната работна заплата в БНР след увеличението с 10%. Аз не знам как ги изчисляват, някои колеги и ги моля, ако имат такива заплати наистина по 800 лева да е брутната, а не нетото тогава още от първия ден, в който съм в радиото ще ги приема и ще погледна всеки един случай поотделно, защото аз познавам хората, първо. И второ, познавам каква работа вършат до голяма степен разбира се, не мога да гарантирам за всички. Така че това би бил моят подход. И отделно, разбира се всички тези правила, поемам гаранции, че тези правила ще бъдат направени достойно, ако по някакъв начин не са станали достойно на хората. Според мен, те са вътре в интернетта, би трябвало да ги има и всеки да стигне до тях. И другото нещо, което е понеже РРС-тата поставят въпроса за регулацията в заплащането, аз бих ги включил и тях в този диалог, защото там трябва да има диалог също и трябва да има и яснота. Когато сключвахме колективния трудов договор се оказа, че някъде не се изплащат възнаграждения на национални празници в подходящия размер, който е заложен в Кодекса на труда и ние го

коригирахме това и от тогава те си получават по два или по три, там колкото е по Кодекса на труда. Всичко това е въпрос на диалог и на правила.

София Владимирова: Вие казахте аз съм си извадил поуката, какво не бихте допуснали, ако бъдете избран за генерален директор?

Александър Велев: Много хубав въпрос, благодаря Ви. Какво не бих направил? Преди да предприема едно или друго действие бих разговарял с хората, които то засяга и бих потърсил и допълнително странично мнение, защото понякога едно е в своята глава, а реалността се разминава, не винаги познаваш всичко и няма човек, който да знае всичко. Не бих тръгнал на вариант закриване и съкращаване, защото този вариант води до излишно напрежение, първо. И второ, продукцията на БНР, както казах, може да бъде и смисълът на отделните звена, може да бъде преосмислен донякъде и да се намерят нови форми и онова, което е Радио България, примерно, защото Радио България беше една от темите, които сме дискутирали, може и трябва да намери новата форма на присъствие. Да, подкасти, това е пътят, но подкасти, които да са актуални, да са интересни, които да са направени на всичките езици, не е задължително на езиците, които примерно не би имало интерес и другото, което аз съм го заложил и крайно време е да го направим просто англоезичен вариант на нашия сайт, ние нямаме този англоезичен вариант. Англоезичният вариант е нещо, което чужденецът как да се ориентира да види за какво става дума. Идва в БНР, да стига до Радио България, но всичко онова, което има в БНР би трябвало да може да бъде достъпно на английски, но то скоро ще дойдат и автоматичните преводачи и т.н. , времената много бързо се менят. Поне в интернет виждаме и докато си говориш превежда веднага, всякакви неща.

София Владимирова: Добре. Много благодаря. Преминаваме към въпросите на журналистите. Въпросът, който е пристигнал от Синдикат Свободно слово. Вие до голяма степен отговорихте, но тъй като го задаваме на всички кандидати, готови ли сте да формулирате ясни и общовалидни правила за заплащането в БНР, така че да бъдат преодолени дисбалансите на всички нива, както между отделните програми на БНР, национални и регионални, така и между звената в тях. Ако бъдете избран, бихте ли започнали работа в тази посока веднага и в името на прозрачността бихте ли поканили представители на всички национални и регионални програми, в това число и на синдикатите, за да бъде изработена една дългосрочна и справедлива система за финансиране на работещите в БНР.

Александър Велев: Категорично да. Като, за да се оправят дисбалансите, трябва да сме наясно, че трябва да има фонд, с който да се коригират дисбалансите.

София Владимирова: Поемате ангажмента.

Александър Велев: Поемам. Но ангажмент, ако има такъв фонд, а това става пак със синдикатите и на всички, защото при закриването примерно на бройките ще паднат ДМС-тата, но за сметка на това ще се освободи фонд, с който може да се коригират работните заплати.

София Владимирова: Благодаря. Заповядайте.

Дарина Григорова: Здравейте, г-н Велев, познаваме се, Дарина Григорова, Радиосдружение „Подкрепа”, Радио България и т.н. Всичко звучи прекрасно, но на думи, така както бяха прекрасни обещанията Ви към Радио България, които след разговорите с Вас нищо от това, което обещахте не се случи. Какво трябва наистина да ви дава уверение да се явявате на този конкурс след като предизвикахте такава разруха, не само в БНР в София, но и в регионалните радиостанции? И това са въпроси на колегите от РРС Стара Загора, РРС Пловдив, Радиосдружение „Подкрепа”, Радио България. Изобщо колегите, с които сме в постоянна връзка. Всички те се питат как се явявате на този конкурс и имате

претенции да станете генерален директор, при положение, че тази криза, която е в момента в БНР до голяма степен се дължи на Вас. Благодаря.

Александър Велев: Благодаря Ви за въпроса. Аз чух и някъде, че съм бил спрял и ефира и петте часа аз съм спрял шалтера. Това са едни твърдения, които в момента Вие ей така ги хвърляте. Аз не зная къде е кризата в Радио Стара Загора и в Радио Пловдив, там си има директори, които си управляват радиото и във всяко едно звено си има съответният директор, който си управлява звеното. По отношение на Радио България аз съм го казал и ето от сега поемам ангажимента да се намери начин чрез подкасти Радио България да съществува, но да бъде изпълнено с едно ново съдържание, защото онова, което сме правили години, години наред все пак времето е друго и се случва нещо друго. А по отношение на разруха и такива работи, това се едни силни думи, които аз не знам как Вие ги употребявате така смело. Аз не бих ги употребил, защото аз го казах и в началото, има разбира се засегнати хора естествено, че има хора, които не одобряват и всичко, а пък и чисто лично. Хората може да не ме харесват, някои разбира се, така е, няма идеални варианти. Но важното е, че аз се явявам, защото съм изкарал два мандата, защото имам визия за развитието на радиото, защото имам качествата да го направя, имам хората, с които да го направя и ако получа доверието на Съвета за електронни медии, ще го докажа. И естествено ние сме водили с Вас диалог и Вие сте били на масата на синдикатите.

Дарина Григорова: Беше монолог, г-н Велев.

Александър Велев: Аз не зная дали е било монолог, Вие сте били на масата и сте имали възможността да говорите. Ако Вие сте го усещали като монолог.

Дарина Григорова: Проблемът с Радио Пловдив, както и Вие знаете, бяхте запознати с тяхното писмо, многократно са се опитвали колегите да разговарят с г-н Велев когато той е бил там в Пловдив, но в момента, в който те са повдигали въпроса...

София Владимирова: Само да кажа, че тук не е място да обсъждаме мандата на г-н Велев.

Дарина Григорова: Добре, как ще обещаете сега, да те точно това питат, след като не сте го направили през тригодишния си мандат, след като колкото пъти сте ходили там не сте разговаряли с тях, как ще го направите сега?

Александър Велев: Аз съм ходил само два пъти в Радио Пловдив, това първо и второ, аз го казах преди малко - поех ангажимент, че заплащането ще е номер едно в обсъжданията, които ще направим още в самото начало. И ясни правила, Вие познавате ли правилника за работната заплата? Познавате ли правилника за работната заплата?

Дарина Григорова: Да, запозната съм.

Александър Велев: Запозната сте. Добре, значи, ако Вие го познавате, аз ще направя така, че и другите да го познават. Трябва да се познават документите, а не да се говори ей така наизуст. Аз съм убеден, че много голяма част от колегите в Радио Пловдив не са наясно как се формира бюджета им и как функционират нещата. Да, повдигали ли са въпрос за заплащане, няма РРС, в което да съм отишъл и да не е повдигнат въпроса за заплащането, няма място в БНР където да не е повдиган въпроса за заплащането, защото всички са недоволни от заплащането, всички биха искали да имат по-голяма заплата. И това е нормално.

Дарина Григорова: Г-н Велев, как ще компенсирате хората, които едновременно съчетават няколко длъжности в РРС-тата, например: един звукорежисьор е едновременно и музикален редактор, реди плейлисти, той съчетава две длъжности, само на една заплата 708 лева, която току-що ми изпратиха да ми покажат фиша колегите и без абсолютно никакъв хонорар.

Александър Велев: Това е конкретен случай. Да, в РРС-тата няма звукорежисьори, всичките са музикални редактори и изпълняват функцията на звукорежисьори. Това не е

нещо, което стана в предишния ми мандат, а това е от много отдавна и е така в РРС-тата. Защо и как са компенсирани, аз не мога да Ви кажа в момента, ще се върна назад в историята и ще погледна какво е направено. Идеята, когато се направи беше да се редуцира състава, за да се увеличат заплатите. Това беше идеята. Какво се е случило Вие го казвате, вероятно има такива със 700 лева. Аз мога да Ви кажа, че в Радио Пловдив е 1130 средната работна заплата. 1130, данните са от днес, не са от вчера.

Дарина Григорова: Нямам въпроси, благодаря.

Стоян Дюлгеров: Моят въпрос почива на това, което сме преживели и в рамките на предишния мандат на г-н Велев.

София Владимирова: Но ние не сме тук, за да правим анализ на предишния мандат на г-н Велев.

Стоян Дюлгеров: Аз чух едни много добри думи, но мисля, че това което нас ще ни очаква и правото ни да се изкажем се базира на нашия опит, а не толкова на едни уверения, така че аз до известна степен бих подкрепил колежката Дарина Григорова. Смятате ли, г-н Велев, за адекватно отношение, общуване между подчинени и началници, това което беше демонстрирано от бившия директор на Музикалната къща Теодосий Спасов. Всички знаят нашето дередже, хич не е за завиждане, за да не повтарям, Вие знаете колко е заплащането. Яви се на един наш рожден ден и каза: Вижте колеги, който не му харесва, да си ходи. И по същия начин го е казал пред оркестъра, за което заслужи едно единодушно освиркване по време на последната му среща с този оркестър. Аз съжалявам, защото това е един изтъкнат творец, аз обаче бих помолил за Ваш коментар, и дали такива рецидиви биха се повторили. Защото ако се утвърди един такъв стил на поведение, който не му харесва да си ходи съставите ще се лишат от най-квалифицираните си кадри. За мен това няма да допринесе за техния прогрес.

Александър Велев: Доколкото знам Теодосий Спасов вече не е директор и аз преди малко казах, че Теодосий е един прекрасен творец, но не е задължително да бъде добър мениджър. И също така казах, ако Вие слушахте внимателно, че някои от управленските ми решения не бяха най-добри и подбора на управленския екип. Някъде бяха много добри, някъде не бяха толкова добри. Не можем да очакваме от един музикант и може би трябваше да си дам по-рано сметка, че трябва да има мениджърски умения. В момента не зная как върви Явор Димитров, познавам го, когато вляза в радиото ще си говоря с него.

Стоян Дюлгеров: Но той не е Вашият избор.

Александър Велев: Той не е мой избор, но аз мога да го препотвърдя, ако ми харесва.

Стоян Дюлгеров: И другият случай е за прословутото чекиране, което е свързано с най-кошмарния период от цялата ми служба като хорист, певец, защото до сега в работата си в радиото, бил съм и хорист, и в капелата, никой не е искал да се чекираме някъде. Просто има си един секретар, който отчита кой присъства и кой отсъства и това е достатъчно, и изведнъж ни се сервира това чекиране, което стана....

Александър Велев: Какво означава чекиране, да влезете с картата си?

Стоян Дюлгеров: Влизаме с картата си, което формално е обосновано с изискването на Кодекса на труда, обаче на практика какво се получава. Ние имаме период на частични репетиции когато половината хор не е ангажиран, защото ако е ангажиран това са двама техници и две помещения, такива условия няма, т.е. половината само ще стоят и се получи, че майки с деца вместо да дадат драгоценното си на свои малки деца се чудят в кое кафене да се мотат, за да прекарат това време. Бих искал все пак някаква гаранция да ни дадете дали

това може да се повтори, или няма да се повтори, защото това пак е резултат от липсата на диалог, защото би трябвало спецификата на нашата работа...

Александър Велев: Това е входно изходния режим в радиото, Вие работите в него, всички се чекират по този начин. Няма нищо нередно в това, аз не познавам спецификата на хора и дали половината хор трябва да бъде на репетиция, или не, имате преки ръководители, които решават проблема дали този човек трябва да присъства, или не трябва да присъства този ден и никой няма да каже защо не е бил на работа, при положение, че не е трябвало да бъде на работа, защото това е творческа дейност.

София Владимирова: Благодаря Ви, г-н Велев. С това изслушванията на кандидатите за генерален директор на Българското национално радио завършиха.

Бетина Жотева ..... **Ивелина** .....
Димитрова

Галина Георгиева ..... **Розита Еленова** .....

София Владимирова .....
Председател на СЕМ

Старши специалист: .....
Вера Данаилова